

Birlik

23

BÜTÜN
ÜLKELERİN
İŞÇİLERİ
BİRLEŞİN!

23 TEMMUZ 1979
FİYATI 10 TL.

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Merkez Organı

**1979 Seçimleri
Emekçi Halk Hareketinin
Güçlenmesi Yolunda
Değerlendirilmelidir**

TSİP GYK DAVASI SÜRÜYOR

TSİP Genel Yönetim Kurulu üyelerinin yargılanmalarına, geçtiğimiz çarşamba günü 18 Temmuz'da, İstanbul 5. Ağır Ceza Mahkemesinde devam edildi. Ekim Devriminin 60. yıldönümü nedeniyle SBKP'ne gönderilen kutlama mesajı dolayısıyla 142. maddeyi ihlalden açılan davanın duruşmasında Genel Sekreter Yalçın - Yusufoglu ile Genel Yönetim Kurulu üyelerinden Bülent Tuna, Mehmet Ali Tan, Abdülselem Suvakçı, Yaşar Gökoğlu ve Mehmet Yıldız bulundular.

Duruşmada, savunması sorulan Yaşar Gökoğlu, Parti Genel Yönetim Kurulunun, Büyük Ekim Devriminin 60. yıldönümü nedeniyle bir mesaj gönderilmesi kararı aldığını, karara kendisinin de katıldığını, mesajda herhangi bir suç unsurunun bulunmadığını söylemiştir.

Önceki duruşmalarda TCK'nun 142. maddesinin Anayasaya aykırı olduğu yolunda, avukatlar tarafından yazılı görüş bildirilmiş, bu konuda mahkeme, konu Anayasa Mahkemesinde olduğundan bir karar vermemiştir. Anayasaya aykırılık hakkında görüşü sorulan

TSİP Genel Yönetim Kurulu üyeleri önceki duruşmada

C. Savcısı, 'Komünizm propagandası ve komünizmi övmeye suçları fikir suçları olup, bu mahiyeti itibariyle Sıkıyönetim Mahkemesinin görevi dahilinde değildir.' demiş ve konu İstanbul Sıkıyönetim Mahkemesince, Anayasa Mahkemesine gönderildiğinden, bunun sonucunun beklenilmesine karar verilmesini istemiştir.

Ancak, İstanbul 5. Ağır Ceza Mahkemesi, Anayasa Mah-

kemesinin son kararı karşısında, Genel Mahkemelerin Anayasaya aykırılık konusunda bir karar veremeyeceğinden bahisle, görevsizlik kararı vermiş ve dava dosyasının İstanbul Sıkıyönetim Mahkemesine gönderilmesini kararlaştırmıştır.

Bu durumda, TSİP Genel Yönetim Kurulu üyeleri hakkında açılan davaya, İstanbul sıkıyönetim Mahkemesinde bakılacaktır.

BAFRA İLÇE BAŞKANI TUTUKLANDI

Uzun bir süreden beri faşist milliyetçi hareketin karar-gahı haline getirilen Bafra ilçesinde, faşist terör ileri boyutlara ulaşmış, demokrasi güçlerini hedefleyen planlı ve sistemli faşist saldırılara hemen her gün bir yenisi eklenmektedir.

Saldırgan çeteler olaylar sonunda yakalanmamakta, hatta bazı resmi makamlardan himaye görerek saldırılarına devam etmektedirler.

Bundan bir süre önce,, Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Genel Sekreteri Yalçın Yusufoglu İçişleri bakanı'na gönderdiği 26 Haziran 1979 tarihli mektubunda Bafra'da gelişen faşist teröre dikkati çekmiş ve şöyle demişti:

«Partimizin Bafra İlçe Örgütüne ve üyelerine son zamanlarda saldırılar yoğunlaştırılmıştır. Terörün kaynağı durumundaki Ülkücüler, son bir hafta içinde Hüseyin Ev isimli Parti üyemizi öldürmüşler, üç gün sonra Bektaş Karabıyık isimli bir başka üyemizi de yaralamışlardır.

Bafra da yaptığımız incelemede, ilçede havanın gergin olduğunu, kendilerine komando adını veren kişilerin, bazı resmi makamlardan da himaye görerek saldırı ve tehditlerini

yoğunlaştırdıklarını saptamış bulunmaktayız.

Söz konusu kişiler ve onların ardındaki karanlık güçler yeni ve toplu saldırı içindedirler. Konuya dikkatinizi çeker, acilen önlem alınmasını dileriz.

Saygılarımla»
Nitekim daha sonra gelişen olaylar bu görüşleri doğrulamaktadır. 15 Temmuz 1979 pazar günü Töb-Der Bafra şubesi faşistler tarafından yaygın ateşine tutulmuş, faşist kurşunlara hedef olan 15 yaşlarındaki bir çocuk hayatını kaybetmiştir.

Bu olaydan iki saat sonra bu arada polisler Töb-Der Lokalinin önünden ve arka bahçesinden ateş etmişlerdir. Bu arada bir Polis yaralanmıştır. O anda Töb-Der Lokalinde bulunan TSİP Bafra İlçe Başkanı Mustafa Uçaravcı olaydan 20 dakika sonra evine giderken, Polisler tarafından, Samsun Toplum Polisi Mehmet Ali Akyüz adlı bir polisin «tanıklığı» ile gözaltına alınmıştır. Bu olayın açık bir komplo olduğu açıktır.

48 Saat Karakolda gözaltında tutulan TSİP İlçe Başkanı Uçaravcı kimseyle görüştürülmemiş 12 Mart'ı aratmayacak nitelikte işkenceye tabi tutularak tanınmayacak hale sokulmuş daha sonra mahkemeye çı-

kartılarak tutuklanmıştır.

Öte yandan Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Samsun İl Başkanı Tefrik Demirkan Başkan Bülent Ecevit'e gönderdiği bir telgrafla Bafradaki faşist harekete dikkati çekmiş demokrasi güçlerine yapılan anti-demokratik uygulamaları protesto etmiştir.

TSİP Samsun İl Başkanı telgrafında, «şu anda Bafra'da tüm demokratik kuruluşlar polis tarafından resmen kapatılmış ve bu örgütlere üye insanlar kolluk kuvvetlerince sanki bir talimat verilmişcesine tek tek avlanmakta ve karakola götürülüp 12 Mart'ta bile raslanmayan işkencelere tabi tutulmaktadır» demiştir.

Bu olaylardan sonra, resmi makamlardan himaye gören faşist çeteler cüretlerini artırarak sokakalarda demokrasi güçlerine karşı adeta «sürek avı» başlatmışlardır.

Bafra olayları sosyal demokrasinin tutarsız politikasının faşist milliyetçi hareket köşeye sıkışmışken onu aklama girişimlerinin nerelere vardığını gösteren bir örnektir. Sosyal demokrasinin bu olumsuz tutumuna rağmen demokrasi güçleri faşizme geçit vermemeye kararlıdır. Bu böyle biline.

MUĞLA İL ÖRGÜTÜ KURULDU

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin il ve ilçe örgütlerinin kurulması yaygın bir şekilde devam etmektedir.

Uzunca bir süreden beri ön çalışmalar yürütülen Muğla ili ve ilçelerindeki çalışmalar, Muğla İl Örgütünün kurulması ile yeni bir ivme kazanmıştır.

Bilindiği gibi geçtiğimiz haftalarda önce Muğla'ya bağlı Köyceğiz İlçe Örgütü kurulmuş ve çalışmalarına yoğun bir şekilde başlamıştı. Daha sonra çalışmalar devam etmiş, Muğla ilinde de örgütlenme çalışmaları hız kazanmıştır. Bu çalışmalar giderek örgütlenme aşamasına gelmiş ve geçtiğimiz günlerde Muğla İl teşkilatı açılmıştır.

Arkadaşlarımızı kutlar, çalışmalarında başarılar dileriz.

Kütahya Merkez İlçe Örgütü Kuruldu

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin işçi sınıfı ilkeleri doğrultusunda bütün yurttta sürdürdüğü örgütlenme çalışmaları hızla yaygınlaşmaktadır. Son olarak, bir süredir yoğun ön çalışmaların yapıldığı Kütahya bölgesinde örgütlenme faaliyeti semeresini vermiş ve Kütahya TSİP merkez İlçe örgütü kurularak çalışmalarına başlamıştır.

Türkiye'de sosyalist hareketin birliği sorununu dayatan koşulların sürekli üzerine giderek bu sorunun kitlelere mal olmasını sağlayan Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, örgütlenme yolunda attığı her yeni kalıcı adımla birliğin itici gücü olma işlevini de yerine getirmekte, böylece birliğe giden yolu gittikçe kısaltmaktadır. Yeni kurulan Kütahya örgütü de işçi sınıfının bilimini kitlelere daha yakından götürmede ve halk güçlerini örgütlemeye üzerine düşen her görevi fedakârca yerine getirecektir.

BİRLİK'in 19. Sayısı Toplatıldı

Gazetemizin 26.6.1979 tarihli 19. sayısı mahkeme kararı ile toplattırılmış ve sorumlu müdürümüz Ali Aktürk hakkında 142. maddeye aykırı hareketten soruşturma açılmıştır. Gazetemizin toplattırılmasına gerekçe olarak 19. sayıda yayınlanan «108. Yıldönümünde Enternasyonal ve Şairi Eugene Pottier» başlıklı yazı ile yazının içinde yer alan Enternasyonal marşında «suç» işlendiği ileri sürülmektedir.

FAŞİZME AMAN VERMEMEK İÇİN TÜM DEMOKRASİ GÜÇLERİNİN BİRLİĞİNİ SAĞLAYIP GÜÇLENDİRMEK ÜZERE GÖREV BAŞINA

Son günlerde iyiden iyiye ipliği pazara çıkan faşist Milliyetçi Hareket, bir yandan saldırılarını sürdürürken, bir yandan da yeni yeni manevralarla kendini aklamaya gayret etmektedir. Faşist hareket, bu nafile çabasında yalnız kalmakta, AP başta olmak üzere diğer tüm gerici güçlerin desteğinin yanısıra, ne yazık ki yerli sosyal demokrasinin basiretsiz tutum ve davranışlarından da yararlanmak «bahtiyarlığına» erişmektedir. Sosyal demokrasi, hâlâ daha faşist hareket karşısındaki tutarsız ve kaypak tavrını inatla sürdürmekte bir yandan bu konudaki bilinen aczini derinleştirirken, bir yandan da faşist Milliyetçi Hareketi adeta kayırma çabası içine girmektedir.

Oysa Ülkemizi yıllardır kana boyayan faşist saldırıların açık siyasal merkezi bellidir. CIA'dan başlayan ve gizli karşı-devrimci, faşist odaklardan geçen halk düşmanı şebekenin faşist milliyetçi-ülkücü harekette somutlandığını bilmeyen kalmamıştır.

Ülkücü—milliyetçi faşist hareketin mensuplarının gitgide kabaran cinayet, saldırı, bombalama, gasp ve soygun suçlarının, tek tek kişilere ait adli ve cezai olaylar olmadığı, topyekûn bir siyasal suç olduğu en geniş kamuoyunda bilinmektedir. Halk ve demokrasi düşmanı, insanlık düşmanı bu toplu suçun adı faşizmdir.

Bu durumda MHP'nin başbuğu ve onun suç ortakları yeni tertipler peşine yönelmişlerdir. İşlenen suçların kendi partilerine ait bulunmadığını, MİT'cilerin marifeti olduğunu, MHP içinde başka MİT ajanlarının da bulunduğunu söylemektedirler. Hemen söyleyelim ki, MHP'de işlenen suçlardan hangilerinin MİT ajanlarına, hangilerinin olmayanlara ait olduğu üzerinde durmak, devrimci-demokratik güçler açısından düşülmeyecek bir tuzaktır.

Evet, İlerici güçlerin MİT'i aklayan bir konuma girip, «suçları işleyen MİT'ci değil MHP'lidir» diyerek, sorunun hedefinin saptırılmasını kolaylaştıracakları sanılmamalıdır. Çünkü 12 Mart döneminde de mahkeme kanıtlarıyla saptandığı gibi, ajan provakatörlerin işledikleri suçlar ortadadır. Bu kuruluşun misyonu da burjuva siyasal egemenliğini korumaktır. MHP olayında ise durum değişiktir. Çünkü ajan provakatör deyimi, burjuvazinin sol içine soktuğu unsurlara verilen isimdir.

Oysa tekelci burjuvazi kendisine dost bildiği kuruluşlara ajan provakatör sokmaz. Daha da önemlisi şudur: provakatör teriminin Türkçe karşılığı «tahrikçi ve kışkırtıcı»dır. Ülkücülerin ise suça kışkırtılmaya ihtiyaçları yoktur. Çünkü onların varlık nedeni, zaten suç işlemektir. 1960'ların ikinci yarısında MHP öncülüğünde kurulan komando kamplarıyla yetiştirilen terör şebekelerinin 15 yıla yaklaşan icraatı ortadadır.

Şu halde, güncel bakımdan tartışılan konunun birinci boyutu, ülkücülerin, milliyetçilerin suçları n tek tek ele alınamayacağı, toplu bir suç niteliği taşıdığı, ajan olsun ya da olmasın tüm faşistlerin hep birlikte bir suç örgütü oluşturduğudur.

Bu nedenle, ülkücü-milliyetçilerin ana siyasal mihrakını oluşturan MHP, gari meşrudur. Anayasa'nın dışındadır. Sadece dışında değil, Anayasa'nın ve kanunların karşısındadır. Halkımızın ise en azılı düşmanıdır.

İşte bu nokta konunun ana halkasıdır. MHP'yi meşru sayan, demokrasi içinde gören her anlayış, her girişim, hatta her siyasal demeç, ona yardımcı olmaksızın başka birşeye yaramaz.

Oysa görüyoruz ki, son zamanlarda siyaset adına, hatta ne yazık ki, «demokrasi» adına, MHP'yi aklama gayretleri vardır. Kuzu postuna bürünmüş bozkurtun ulumaları kendisini sadece masun değil, aynı zamanda mazlum gibi gösterme gayretlerine yöneliktir. Onu aklayan her davranış ise faşist hareketi daha da cüretlendirmekten başka birşeye yaramaz. Nasihat yollu uyarılar, ricalar, diyalog çabaları sosyal demokrasinin MHP karşısında teslimiyetçiliğidir.

Örneğin, CHP Genel Sekreteri, televizyondaki bir açık oturumda CHP, AP, MSP ve MHP'nin kardeş olduğunu ilân etmiştir. Bu görüşler, CHP'nin tabanının ve seçmen kitlesinin

düşünceleri değildir. CHP üst yönetiminin aczinin ifadesidir. CHP ile MHP'yi aynı babanın çocukları diye tanıtan beyanlar herşeyden önce CHP üyelerini yaralamıştır. Daha da önemlisi, CHP'ye verilen ve onu bugünkü «gücüne» ulaştıran oyların tamamı, gerçekte faşizme karşı duyulan tepkinin bir yansımasıdır. CHP nasıl ki, birçok vaatlerine sırt çevirmişse, faşist milliyetçi-ülkücü hareket karşısındaki ödünçü politikasıyla ve Genel Sekretärinin söz konusu sözleriyle kendi seçmenlerinin anti-faşist taleplerine de bir darbe daha indirmiştir. Sayın Üstündağ bilmelidir ki, faşist hareket ve onun her türlü işbirlikçileri halkımızın çocuğu değil onun can düşmanıdır.

Aynı şekilde, MHP ve MİSK Genel Merkezlerinin taranması karşısında Başbakanın ve İçişleri Bakanı'nın adeta özür dileyen beyanlarının (kendi ellerinde bulunan devlet arşivlerinde yada herkesin öğrendiği binlerce dava dosyasında terörün kaynağının faşist milliyetçi-ülkücü hareket olduğu kesinlikle belliyken) demokrasiyle bağdaşması mümkün değildir. Başbakan Ecevit, «siyasi partilere yapılan saldırıların onları birbirine düşürmek» amacını taşıdığını söyleyerek, suçu faşistlerin dışında «bilinmeyen» güçlere atfetmiştir. Bu da MHP'nin aklanmasından başka bir şeye yaramaz. Nitekim, bu olayın üzerinden çok geçmeden, MİSK Genel Merkezi'nde bomba imâli sırasında meydana gelen patlama ve MİSK'in faşist canilere para yardımı yaptığının ortaya çıkması, sosyal demokrasinin tutarsızlığını açıkça kanıtlamıştır.

Televizyon ekranlarında, faşizmi teşhir etmek, MHP'yi ve onun himayecisi AP'yi suçlamak, terörün gerçek kaynağını göstermek görevini bir yana bırakarak, diyalog sevdası içinde olanlar ve daha da ileri gidip MHP'yi «kardeş parti» ilan edenler ya da halk güçlerimizin seçkin demokratik kitle örgütlerine yönelik faşist demagoji, riya ve iftiralar karşısında susanlar, yani derin bir acz içinde yüzenler, bu zararlı tutumlarıyla, kimlerin ekmeğine yağ sürdüklerini bilmiyorlar mı? Faşizmi «bir avuç maceracının dikta hevesleri» olarak gören yerli sosyal demokrasi, bu bilim ve gerçek dışı kanıyı taşıya taşıya bugünkü hazin noktaya gelmiştir.

Bilinsî ki, bizlerin faşizme dağıtılacak gülücüğümüz, ona verilecek nasihatımız, ona yönelecek ricamız, ona uzatılacak elimiz yoktur.

Ona verebileceğimiz tek şey, işçi sınıfımızın sınıf gücü başta olmak üzere, tüm halkımızın faşizme indireceği demir yumruktur.

Bunun içinse, tüm anti-faşist güçlerin, somut hedefleri programlar ve geçerli yöntemler altında, en geniş yığınları faşizme karşı seferber edebilecek şekilde hayatın her alanında güç ve eylem birliği yapmalarıdır.

Bu tarihsel anti-faşist hedefin bugün çok önemli şiarlarından birisini, Türkiye'de yıllardır milyonlarca insan, fabrikalarda, okullarda, tarlalarda, gecekondularda, kitle toplantılarında ve 1 Mayıs alanlarında en kararlı şekilde dile getirmişlerdir, getirmeye devam edeceklerdir:

MHP-ÜGD KAPATILSIN — FAŞİST YUVARLAR DAĞITILSIN!

Görevimiz, bu hedefe varıncaya dek, bu şiarı elden bırakmamak, tersine onu daha geniş yığınlarla maletmektir.

Ve bununla da kalmayıp, güncel anti-faşist, demokratik mücadelemizi, işçi sınıfımızın siyasal iktidar mücadelesiyle bütünleştirmek, bilimsel sosyalizmin ve proletarya enternasyonalizminin yüce bayrağı altında, tüm halk güçlerimizin devrim cephesini inşa ederek, bu siyasal mücadeleyi, iktidara dek götürmek ve sosyalizmi inşa etmektir. Çünkü faşizmin nihai evkesin olarak ezilip yokedilmesi, ancak ülkemiz üzerindeki emperyalist ve yerli tekelci egemenliğin yıkılmasına, sömürü ve baskının sona erdirilmesine bağlıdır.

Zalimlere aman vermemek üzere mazlumları daha büyük ölçeklerde harekete geçirmek, faşizmin oyunlarını bozmak, oluşturulmak istenen umutsuzluk ve bezginlik çemberini kırıp, bozkurtun boynuna halk güçlerimizin boyunduruğunu geçirmek amacıyla saflarımızı sıklaştırmak, birliğimizi ve birlikteliğimizi sağlayıp, güçlendirmek üzere görev başına...

DİSK'İ BÖLMEK SUÇTUR

DİSK'den geçici olarak ihraç edilmiş sendikalardan üçü, T. Maden-İş, Bank-Sen ve Baysen Sendikalarının Maden-İş öncülüğünde bir konfederasyona gidecekleri söylentileri yoğunlaşıyor. Hemen şunu belirtelim ki, bu iddialar henüz bir söylenti düzeyinde olduğu için olayı bir olgu gibi ele almak yanlıştır. Ne var ki, ilerlemeci siyasetin yeni bir konfederasyona gitmek gibi hiçbir şekilde bağışlanmaz bir hatayı göze alabileceği yolunda da belirtiler vardır. Bu nedenle, yol yakınken ve «testi kırılmadan», yani iş isten geçmeden işçi sınıfına karşı suç niteliği taşıyacak bu vahim hatanın önünü kesmek, DİSK'in birliğini savunan — sosyalist olsun ya da olmasın — herkesin görevidir. Ve hiç kuşkusuz, heskesten önce işçi sınıfı sosyalizminin görevidir.

İlerlemecilerin sendikalarda ve diğer kitle örgütlerinde izledikleri olumsuz tutumları Türkiye solunda bilmeyen kalmamıştır. Ama bütün bu olumsuzluklara rağmen, — herşeye rağmen — olaylar «geri dönmez» noktalara kadar henüz gelmemiştir. Grupçu ve ayrılıkçı tavırlar, belki sözkonusu siyaset için geçici bazı gelişmeler ve «faydalar» sağlamıştır, ama bunlar işçi sınıfı hareketinde, genel devrimci-demokratik mücadelede yaralar açmıştır. Ve bir süre sonra bizzat bu siyaseti güdenlerin kendileri derin bir çıkmaza girmişler ve işledikleri hataların kefaretinin faturalarıyla karşı karşıya gelmişlerdir. Artık birçok ilerlemeci «bu gidişin nereye olduğunu» kendi kendilerine sormaya başlamış, bu sürecin meçhul sonunu düşünmeye yönelmiştir.

Faşizmin ve tüm gerici güçlerin işçi sınıfı başta olmak üzere tüm halk güçlerimize ne denli amansızca saldırdığı açıktır. Bu saldırılara sosyal demokrasi de dahildir. Sosyal demokrasinin egemen sağ kanat liderleri, sınıf güçlerimize karşı ve burjuvaziden bağımsız tüm ekonomik, demokratik meslek örgütlerine karşı «Böl-Yönet» politikası içine girmişlerdir. Bu politika özellikle CHP'nin DİSK'e ve TÖB-DER'e karşı tavırlarında somutlanmaktadır.

Böylece, ilerleme siyaseti, uzun süre elini tuttuğu sosyal demokrasinin, şimdi de onu hangi emellere alet etmek istediğini, hangi noktalara sürüklediğini görmek zorundadır.

İlerlemeciler bilmelidirler ki, sağ sosyal demokrasinin tüm politikaları birbirinden farklı değildir. Bugün İKD'nin kapatılmış olması ne denli olumsuzluksa, bir yıl önce TÖB-DER kurultayında CHP'nin TÖB-DER'e yönelttiği burjuva saldırısı, ondan daha da vahim bir burjuva gericiliğiydi. Gene bugün TÖB-DER yöneticilerini tutuklayanlar ya da bu uygulamaya göz yumanlar kimse, bir yıl önce KÖY-KOOP'u bölüp, burjuvazinin güdümü altına almaya çalışanlar da aynı çevrelerdi.

Öte yandan, iki yıl önce, mebus transferleri ile hükümet kurmaya talip olanlar, fakat bunun karşılığında tekeli burjuvaziye güven vermek için DİSK'i kontrol etmek isteyerek, operasyona girişenler kimse, bu operasyon sonucunda DİSK'i tekeli sermayenin ve CHP merkezinin güdümüne alamadıklarını görerek, bu kez de muhalefetteki ilerlemecilerle el ele evrip, DİSK yönetimine karşı saldırıya geçenler ve bunu da «toplumsal anlaşma» günlerinde yapanlar aynı siyasal merkezdir. Dün DİSK Başkanı Kemal Türkler ve ekibine karşı, bayrak açan ve CHP merkezine bağlı olan Celal Küçük, şayet bugünkü DİSK başkanına karşı Kemal Türkler ve ilerleme siyaseti ile işbirliğine giriyorsa, burada CHP'nin oynadığı oyunu iyi görmek gerekir. Kaldı ki, aynı Celal Küçük, kendisinin başkan olduğu sendikadaki ilerleme muhalefetine emek için her türlü yola başvuruyorsa, ve Lastik İşçilerinde bu denli çatisan ilerleme ile CHP, DİSK içinde, DİSK bütününde, DİSK merkezine karşı işbirliği yapıyorlarsa, bu belki CHP'nin burjuva siyaseti açısından doğaldır, ama aynı işbirliğinin sosyalizm adına yapılmasını onaylamak olası değildir.

Gene Tekstil Sendikasında müseccel anti-komünist eski bir karanlık sendika lideri, yakın zamanlara dek ilerlemeye duyduğu tüm anti-patiye rağmen, sendika içindeki devrimci-ilerici gelişim karşısında CHP adına ilerlemeciler ile işbirliğine giriyorsa, o sarı sendikacı kendi açısından «doğru» yoldadır, ama onunla «sosyalizm» adına işbirliği yapanlar hata içindedirler.

Ve son olarak 1 Mayıs 1979'da şayet bir kısım CHP'li sendikalar ya da şubeler, ilerlemenin İzmir mitingini destekledilerse, sanılmasın ki, onlar 1 Mayıs'ı — ilerleme deyimiyle — «yığınsal olarak» kutlamaya pek hevesliydim. Herkesin de gördüğü ve Ecevit'in de beyanlarında, sıkıyönetim bildirilerinden ve şükranlarından da anlaşıldığı gibi, burjuvazi işçi sınıfını 1 Mayıs'da İzmir'e çağırıyordu. DİSK içindeki CHP'li sendikacılar da, burjuvazinin davetine icabet etmek için fakat daha da önemlisi, DİSK'deki bölünmeyi körükleyip uzlaşmaz noktalara götürmek amacıyla İzmir'i desteklediler.

Bütün bu gerçekler ortadayken, hangi gerekçeyle ya da mazeretle olursa olsun, yeni bir sendikal konfederasyona gitmeyi affetmek mümkün değildir.

Şu halde ilerleme'nin yapacağı tek şey, DİSK'in içinde kalmaktır. Bunun için gerekli olan tek tip tüzüğü kabul etmektir. Bilindiği gibi tek tip tüzüğün hazırlanması, Kemal Türkler'in başkanlığı zamanında başlatılmıştı. Ve bu karar, 6 ncı Kongrede ilerlemecilerin de desteğiyle (oybirliğiyle) geçmişti. Adı geçen üç sendika prensip olarak tek tip tüzüğü reddedemezler. Olsa olsa tüzüğün şu ya da bu maddesini tartışmaya sunabilirler. Fakat bu sendikalar böyle bir tutum içinde olmaları, tek tip tüzüğü ilkesel olarak kendileri savunmaya başladıkları halde, DİSK yönetiminden düşünce, bu kez ona karşı çıkmışlardır. Tüzüğün içeriğine eleştiri getirmeksizin, için ilkesini reddetmişler, yani bizzat kendi ilkelerini çiğnemişlerdir.

Olağanüstü Kongre çağırısı ise, ancak DİSK'in çoğunluğunun iradesine bağlıdır. Çoğunluk böyle bir eğilim göstermezse, ilerlemecilerin yapacağı şey, tek tip tüzüğü kabul ettikten sonra, gelecek yıl yapılacak 7. ci Olağan Kongreyi beklemektir.

GERÇEK SUÇLULARIN KİMLER OLDUĞUNU DAHA FAZLA İSPATA GEREK KALMAMIŞTIR

Faşist Mihrakların Üzerine Yürünsün!

Sosyalistler «şiddet olayları»nın kökünün, «anarşi»nin ardındaki ana mihrakın faşist milliyetçi hareket olduğunu en baştan, her fırsatta söylemişler ve bu gerçeği çeşitli kanıtlarıyla sergilemişlerdir. En son olaylar ve gelişmeler, Kahraman Maraş katliamı davasında açığa çıkan gerçekler, Abdi İpeççi'nin kaatil zanlısının kimliği ve ifadeleri, İstanbul sıkıyönetim savcılığının Cumhuriyet Başsavcısına MHP ile ilgili başvurusu, Ankara'da MİSK binasında imalat sırasında patlayan bomba olayı, MHP'ye «sızdırıldığı» iddia edilen «MİT ajanı» parti üyesinin cinayet olayları tertipleme ve ırkçı rejim kurmaya yönelik faaliyete girişmek suçuyla tutuklanması, vb. bu gerçeği bir kere daha perçinlemiştir. Zaten öteden beri elde mevcut yeterli kanıtla böylece yenilerinin eklenmesiyle durum değişmiş değildir. Sadece artık kimsenin — sosyal demokrasinin sağ yönetici kanadının dahi — görmezlikten gelebileceği ölçüde daha da belirginleşmiştir.

Sorun faşist milliyetçi hareketin şu, şu, şu suçları işleyenlerin ardında olduğunu ispat etme sorunu olmaktan çoktan çıkmıştır. Sorun, şimdi artık, gerekenin yapılmasıdır. Kurmayı düşledikleri demokrasi düşmanı rejimle halka kan kusturmaya azmetmiş bir çevreden, yıllardır serseri takımına işlettirdikleri suçların, cinayetlerin, katliamların hesabı sorulmalıdır.

Faşizmin ne menem bir belâ olduğunu yarım yüz yılı aşkın bir süredir yaşanan dünya çapında olaylarla tüm dünya çok iyi öğrendi. Halkımız da son on yıl içinde faşistleri işledikleri sayısız cinayetlerle, demokrasiye kurdukları kumpaslarla, emperyalizme yaptıkları hizmetlerle çok yakından gördü, tanıdı. Son olaylar ve gelişmeler, mızrağın çuvala sığmadığını herkese iyice gösterdi ve anlattı. Eli kanlı, demokrasi ve özgürlük düşmanı faşistleri aklama kampanyaları da artık para etmiyor. «Anarşi»nin iç yüzü ortaya çıkmıştır, o yüz faşist milliyetçi hareketin damgasını taşımaktadır! Faşist milliyetçi hareket ve tüm kuruluşları eldeki yeterli delillere dayanılarak derhal faaliyetten menedilmeli, yöneticiler hak ettikleri cezayı görmelidir.

Evet, partiler anayasaya göre demokratik rejimin vazgeçilmez unsurlarıdır. Lâkin boyunlarındaki bunca suçla ve günahla faşistlerin daha hâlâ aramızda serbestçe dolaşmalarına, üstelik demokratları, yurtseverleri suçlayarak yeni yeni tertipler peşinde koşmalarına izin vermemek de, kendisine demokrasi demeyi ciddiye alan her rejimin vazgeçilemez hakkıdır.

TSİP: «Ülkücüleri Yöneten Siyasal Suç Merkezinin Üzerine Gidilmelidir»

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Merkez Yürütme Kurulu üyesi Ali Kar, 20 Temmuz günü yaptığı yazılı basın açıklamasında «faşist terörün ana siyasal odağının üzerine gidilmelidir» demiştir. Ali Kar'ın demeci özetle şöyledir:

«Faşist terör son zamanlarda ortaya çıkan yeni suç kanıtları ile birlikte sistemli olarak yaygınlaştırılmaktadır.

Aodi İpeççi'nin cinayet sanıklarının MHP il binasında buluştukları ortaya çıktıktan sonra, şimdi de MİSK merkezinde bomba imal edildiği ve MİSK'in suçlu ülküçülere yardım yaptığı emniyet tarafından açıklanmıştır.

Öte yandan, gasp, cinayet, soygun ve ırza geçme suçlarından sanık ülküçüler, sıkıyönetim cezaevinde aynı suçtan sanık kendi arkadaşlarını «açıklama yapmasın» diye öldürmüşlerdir. Aynı suçtan aranan bir diğer ülküçünün cesedi Sakarya'da bulunmuştur. Ülküçüler, cezaevlerinde isyan çıkarmakta, DİSK üyesi işçileri öldürmektedirler.

Bütün bunlar, faşistlerin her geçen gün daha fazla kanıtlanan suçluluğunun yeni yansımalarıdır.

Ne var ki, ülküçülerin eylemleri tek tek işlenmiş suçlar olmayıp, toplu siyasal suç niteliğindedir. Ve bu nedenle asıl suçlu olan siyasal merkezin üzerine gidilmelidir.»

IMF'nin «Yeşil Işığı» Neler Pahasına Yandı?

Türkiye ile IMF arasında uzun zamandır süren görüşmelerden sonra Türkiye tarafından hazırlanan «Niyet Mektubu», IMF Yönetim Kurulu'nun geçtiğimiz Perşembe günü yaptığı toplantıda onaylanarak yürürlüğe girdi. Maliye Bakanı Müezzinoğlu'nun imzaladığı «Niyet Mektubu»nda, Türkiye'nin bir yıl süreyle izleyeceği ekonomi

FKÖ Bürosu Bir An Önce Açılmalıdır

FKÖ'nün Türkiye'de büro açması meselesi önce MC hükümeti, şimdi de sosyal demokrasi tarafından yılan hikâyesine döndürülmüştür. FKÖ'nün büro açması sorunu sık sık gündeme gelmiş, ancak her seferinde hasır altı edilmiştir.

CHP islam konferanslarına katılmakta, Arap ülkeleriyle ilişkiler kurmaktadır. Ne ki, CHP'nin dış politikadaki tutarsızlığı özellikle son zamanlarda iyice belirginleşmiştir. Camp David anlaşmasına karşı her hangi bir tavır koymamış, Arap ülkelerinin Mısır ve İsrail'e aldığı tavır konusunda da ne İsa'dan, ne de Musa'dan yana gözükmemeye özen göstermiştir. Sosyal demokrasinin dış politikadaki bu tutarsızlığı hem Batı'ya yaranmak hem de ilerici ülkelerin tepkisini çekmemek endişesinden kaynaklanmaktadır. Örneğin İslam konferansına temsilci gönderirken öte yandan batılı petrol şirketlerinin toplantısına da temsilci göndermekten çekinmemiştir. Kısacası, sosyal demokrasinin emperyalizmle ilişkileri dış politikadaki bütün tutumlarına da yansımaktadır. Bu nedenle Ortadoğu'da emperyalizmin oyunlarına karşı çıkan FKÖ ve diğer Arap ülkelerinin yanında gözükmemekte özen göstermiştir. Oysa S. Enternasyonal dahi FKÖ ile olumlu ilişkiler kurmuş ve ilişkilerin geliştirilmesi konusunda anlaşmaya varmışlardır.

FKÖ artık kendini dosta düşmana kabul ettirmiştir. CHP hükümeti dış politikada daha cesur davranmalı, FKÖ'nün bir an önce büro açmasını sağlamalıdır.

politikası özetlenerek, bu konuda IMF'ye ve dolayısıyla emperyalizme güvence verilmektedir. Bu bir yıl içerisinde, IMF, niyet mektubu gereğince toplam 300 milyon dolarlık kredi Türkiye'ye dört dilim halinde verecek.

Bilindiği gibi, IMF'nin verdiği bu kredi aslında sembolik bir anlama sahip. Böylelikle yakılan «yeşil ışık», Batı'nın kredi musluklarının açılmasını sağlayacak. Hatırlanacağı gibi, OECD'ye bağlı bir kısım ülke 30 Mayıs tarihinde Paris'te yaptıkları açıklamayla —IMF ile anlaşma şartına bağlı olarak— Türkiye'ye toplam olarak 906 milyon dolar tutarında kredi vermeyi taahhüt etmişlerdi. Öte yandan 7 Batı bankasından oluşan Uluslararası Bankalar Konsorsiyumu da 400 milyon dolarlık bir kredi verileceğini bildirmişti. Böylelikle, sene sonuna kadar Türkiye'nin 1.5 milyar dolar civarında bir kredi alması beklenmektedir.

Görülen odur ki, Türkiye, hanıdır içinde bulunduğu döviz kıtlığı sorunundan belli bir süre için kurtulacaktır. Ancak, IMF reçeteleri doğrultusunda izlenen ekonomi politikasının, ülkemiz ekonomisinin çarpık ve bağımlı niteliğinin daha da pekişmesi ve uzun vadede içinden çıkılmaz hale gelmesinden ve aynı zamanda sosyal demokrasinin açmazlarının derinleşmesinden başka bir şeye yaramayacağı açık. Gerçekten de, IMF'nin yaktığı «yeşil ışık»la, sanıldığı gibi aksine sosyal demokrasi düze çıkmış değildir. Çünkü, IMF'ye verdiği taahhütler, —ki bunlar üç aylık peryotlarla IMF tarafından denetlenecek ve alınacak diğer krediler de IMF'nin bu «konsültasyon»larına bağlı olarak uygulamaya konulacaklardır— sosyal demokrasinin iyiden iyie sıfırı tüketmesine yol açacak niteliktedirler. Bunun somut belirtilerini bugünden görmek mümkündür.

Sosyal demokrasi, işbaşına geldiğinden bu yana, IMF reçetelerini ekonomi politikasına rehber edinmiştir. Daha iktidara gelir gelmez, IMF'nin 2. MC döneminde dayattığı «istikrar tedbirleri»ne uygun olarak hareket etmeye başlayan sosyal demokrat ağırlıklı hükümet, 1978 Mart'ında yaptığı % 30'luk devalüasyonu takiben, Nisan ayında IMF ile ilk «Niyet Mektubu»nu imzaladı. Gerçi hükümet geçtiğimiz yıl «taze para» bulamadı ama, ilk «niyet mektubu» ekonomimiz üzerindeki etkisini göstermekte gecikmedi.

IMF'nin önerilerini geçtiğimiz yılın ekonomik bilançosunda net bir şekilde görmek mümkündür. Bizzat Devlet İstatistik Enstitüsü'nün yayınladığı rakkamlara göre, 1978 yılında kişi başına milli gelir artışı (sabit fiyatlarla) % 0.4'tür. Yani hemen hemen sıfırdır. (Oysa bu oran, bir sene önce % 1.4, 1976'da ise % 5'ti.) Bu demektir ki, Türkiye 1978 yılında yerinde saymıştır; aslına bakılacak olursa önemli ölçüde gerilemiştir. DİSK Araştırma Merkezi'nin yaptığı araştırmaya göre ise, 1978 yılında Temmuz ayına kadar fiyatlar ortalama % 31 oranında artarken, işçi ücretleri sadece % 17 oranında bir artış kaydetmiştir. Yani işçiler, geçtiğimiz yıl ortalama % 10.5 oranında bir gerçek ücret kaybına uğramışlardır. (Ayrıca sene sonuna kadar enflasyon oranının % 60'ı geçtiği gözönünde tutulursa, bu kaybın çok daha büyükü olduğu rahatlıkla görülebilir.)

Bütün bu rakkamlar, IMF'nin, meshur «yeşil ışığı» nelerin yüzü suyu hürmetine yaktığını ortaya koymaktadır. Gerçekten de, IMF'nin baştan beri öne sürdüğü «istikrar tedbirleri», «yatırımları durdurun, kalkınma hızını sıfıra düşürün, ücretleri —

son niyet mektubunun deyişyle— 'makul bir seviyede' tutun, devalüasyon yapın» şeklinde formüle edilebilir. Yerli sosyal demokrasi de, IMF'nin bu istekleri karşısında boyun eğmiş, bazı ufak tefek kaçamaklardan sonra, en nihayet bu «tedbirleri» harfiyen uygulamaya sokmuştur.

İşçi ücretlerinin artışına kısıtlama getirilmeye çalışılmış, bu amaçla «toplumsal anlaşma» uygulamaya konulmuştur. Taban fiyatları enflasyon oranının çok gerisinde tutulmuş, emeklik buğday üzerindeki devlet subvansiyonu kaldırılmıştır. Memur, öğretmen ve teknik elemanların maaşlarındaki cüzzî «artışlar», bu kesimin satın alma gücünün hızla azalmasını yavaşlatamamıştır bile. Üst üste devalüasyonlar yapılmış, devalüasyonları astronomik zamlar izlemiş, emekçilerden habire kemerlerinde delikler açmaları istenmiştir. Bir yandan bunlar yapılırken, tekelcilerin çıkarlarına toz dahi kondurulmamaya özen gösterilmiştir. Ve yine —geçtiğimiz aylarda burjuva basınının da ilan ettiği gibi— 1978 yılı tekelcilerin kârları açısından «altın yıl» olmuştur! Özetle, akgünler vaadeci sosyal demokrasinin IMF reçetelerine uygun olan bir buçuk yıllık icraatı, emekçiler için hayatı çekilmez hale sokmuş, işsizliği büyük boyutlara ulaştırmış, buna karşılık tekelcilerin —şimdilik— köprüyü geçmelerine yaramıştır.

Doğal olarak, bu gelişmeler yerli sosyal demokrasinin tükenişine at-baş gitmiştir.

IMF'nin «yeşil ışığı», sağ sosyal demokrasinin gerçek niteliğine ışık tutarken, bir anlamda tükenişini de noktalamıştır.

SODA GREVİ BİTTİ AMA MÜCADELE SONA ERMEDİ

Mersin Soda Sanayinde çalışan 800'ü aşkın işçi, memur ve teknik eleman DİSK Petkim-İş sendikası insiyatifinde greve gitmişlerdi. Soda grevi boyunca bir çok olaylar gelişti. Türkiye'nin azılı tekelcilerinden olan Şişecam Fabrikaları Anonim Şirketi, gazetelere ilan vererek işçilerinde teknik elemanlarında bulunduğu 869 işçiyi yasal olmayan bir şekilde isten at-mıştı.

Mersin Soda Sanayinde taban ücretleri işverenlerin bizzat açıkladıkları gibi 3600 lirayı geçmiyordu. Teknisyenlere ise sendikaya girmeme koşulu ile ayrıcalıklı ücretler verilmekteydi. Soda işçileri yüzde yüze varan hayat pahalılığı karşısında ücret zammı talep ediyorlar ve teknik elemanların da sendikalaşmaları istemini öne sürüyorlardı. Soda işverenleri ise işçilerin bu taleplerini ilk andan itibaren tepkiyle karşılamışlardı. Doğal olarak Petki-İş sendikası yasal hakkı olan greve çıkmak zorunda kalmıştı.

Grev, işten atmalar devam ederken Petki-İş sendikası genel kurulu da yapıyordu. Genel kurul sonucunda Mustafa Karadayı başkanlığında bir yönetim iş başına geliyordu. Yeni yönetim işbaşına geldiği andan itibaren «ilerlemeci çalışma uslubunu» hakkıyla uygulamaya başladı. Bu uslubun ne olduğu artık herkesçe bilinmektedir. İşte Soda grevi de bu üslup uğruna çarçur edildi. 19 ay süren soda işçilerinin örnek mücadelesi beklenmedik bir sonuçla sendika tarafından bitirildi.

Soda işçileri kısa bir süre önce Ankara'ya doğru yürümüşlerdi. Ama her zaman olduğu gibi bu sorunda da gurupçuluk güdenler Soda işçilerinin bu yürüyüşünü kendilerine mal etme-

SINIRSIZ KREDİ İMKANLARI KISITLANAN

Tekelciler Feryad Ediyor!

Hükümetin hazırladığı yeni bankalar kararnamesi, tekelcilerin bankalar üzerinde hakimiyetini kısıtlamayı ve finansman imkânlarını daraltmayı amaçlayan bazı hükümler getiriyor. Yeni kararnameye göre bir bankanın hisse senetlerinin tümü nama yazılı olacak. Özel şahıslar bankada yüzde 30'u üzerinde hisseye sahip olamayacaklar. Banka genel kurullarında, şimdiye kadar olduğu gibi her 20 hisseye bir oy değil, her hisseye bir oy kullanma ilkesi getiriliyor. Ayrıca bir bankanın en az 100 ortağı olması şart koşuluyor. Bu sayı şimdiye kadar 20 idi.

En önemlisi, bankalar şimdiye kadar, iştirakleri olan sanayi ve ticari kuruluşlara sınırsız kredi açma yetkisine sahiptiler. Banka yasalarının sağladığı bu imkân, banka sermayesi ile sanayi sermayesinin bütünleşmesi sürecinde büyük rol oynadı. Büyük tekelciler kendilerine alabildiğine rahat yatırım imkânları sağlamak için bankalar üzerinde hakimiyet kurma yarışına girdiler. yasaların onlara sağladığı diğer imkanları da kullanarak parmaklarında oynattıkları bankaları kendi yatırımlarına sınırsız krediler açılmasına alet ettiler. Böylece küçük ve orta işletmelerle geniş esnaf kesimi kredisizlikten boğulurken, tekelci şirketler devlet yasalarının sağladığı rahat ortamda diledikleri kadar krediyle yatırımlarını geliştirdiler.

Mesela Sabancı'nın birkaç yıl içinde Türkiye'nin en büyük ciroya sahip şirketi haline gelivermesinin sırrı burdadır. Akbank'ın bu yolda Sabancı'ya sağladığı imkanları gören Koç'un da kendi bankasına sahip olmak için nasıl kolları sıvadığı ve bundan birkaç yıl önce Garanti Bankasını türlü operasyonlarla ele geçirdiği biliniyor. Bu arada televizyonda onca «halk dostu» reklamını seyrettiğimiz İstanbul Bankasının sahibi olan Has'ların Türkiye'de meşrubat «sanayii»nin büyük bir bölümüne ve Oto Marsan'ı (Mercedes montajı) elinde tuttuğunu, «Genç Pamuk Bank»ın ise ünlü Çukurova Holding'e ait olduğunu unutmayalım!

ye çalıştılar. Bunlardan başka, Soda mücadelesi gibi önemli bir olayda DİSK'e hiç danışılmadan hareket edilmeye özen gösterildi. DİSK yok sayıldı. Meselenin «çözümü» CHP «sayıların» çabalarında ve kulislerinde arandı.

Ve soda işçilerinin grevi sona erdiği ve toplu sözleşmenin imzalandığı haberi verildi. Sendikayla şişe cam tekelci arasında yapılan toplu sözleşmeye göre, atılan işçiler işlerine dönecekler, saat ücretlerine birinci yıl için 16, ikinci yıl için ise 18 lira zam verilmesi bağitlanıyor, teknik elemanlar işe alınmıyordu. Ayrıca sosyal haklarda ilerleme değil gerileme kaydediliyordu. İşte 19 ay kararlılıkla süren mücadelenin hazin sonucu. Bunun anlamı tektir: Sendika yönetimi işi oldu bittiye getirmiştir. Bugün hayat pahalılığının yüzde yüz arttığı bir zamanda çoğu zaten asgari ücretle çalışan işçilere komik denebilecek ücret zammı alınıyor, öte yandan direnişin önemli nedenlerinden olan teknik elemanların haklarının alınması konusunda ise hiç bir şey yapılmıyor. Tek kazanım olarak görünen, işten

İşte yeni Bankalar Kararnamesiyle şimdi bankalarda yönetime hakim olan büyük sermaye çevrelerinin diğer alanlardaki yatırımlarına sınırsız kredi açma yetkisi kaldırılmaktadır. Bundan böyle iştiraklere banka sermayesinin yüzde 20'si üzerinde kredi açılmayacaktır.

Yeni Bankalar Kararnamesi bu gibi hükümleriyle tekelcilerin çıkarlarını yokuşa süren bir nitelik taşıyor. Nitekim kararnamenin hazırlanıp Cumhurbaşkanı'nın onayına sunulduğu haberi üzerine tekelcilerin sözcüsü burjuva basında hemen itirazlar yükselmeye başladı. Terçüman gazetesinde bu konuda şu yorum çıktı: «...yeni düzen banka sahibi büyük müteşebbislerin kullandıkları milyarlarca kredinin geri alınmasını gerektirecek ve bundan büyük mali ve ticari sorunlar, hattâ bunalımlar doğacaktır. Mevcut yasa, yatırımları teşvik etmek için bu uygulamayı getirmiş ve uygulama müteşebbisleri için bir müktesep hak olmuştur.»

Görüldüğü gibi itirazın özü, tekelci büyük şirketlerin çıkarının yurdun ve halkın çıkarıyla özdeş (!) olduğu mantığına dayanmaktadır. Şimdi burjuva basında böyle yorumlar yayınlanırken, tekelcilerin kendilerinin de kapalı kapılar ardında Cumhurbaşkanı «yüksek katı»na, yakınlarına ve hükümetteki yandaşlarına «ariza»lar sunup kararname hükümlerinin ülkenin «yüksek menfaatleri» uğruna en azından «yumuşatılması»nı sağlamak için çoktan teşebbüse geçtikleri muhakkaktır!

Ne var ki, yurt ekonomisinin «büyük sorunlar, hattâ bunalımlarla» karşılanmaması için çırpınan büyük müteşebbislerin bu teşebbüsüne karşı çıkan sermaye kesimleri de yok değil. Onlar, bankaların kendi yatırımlarına sınırsız kredi açma yetkisinin büyük şirketlere sağladığı imkânlardan bunalan, kredi bulmakta büyük güçlükler çeken ve çoğu da sonunda dayanamayıp büyük tekellerce yutulan küçük ve orta sermaye kesimleri. Onlar da herhalde şimdi «teşebbüs»e geçmişlerdir! Hangi teşebbüs'ün başın çıkacağını yakında göreceğiz...

çıkarılan işçilerin tekrar işe alınmalarıdır. Ancak, bu konuda da hiç bir güvence getirilmemiştir. İşverenlerin ellerindeki en önemli silahlardan olan 13. ve 17. maddelerle soda işçilerinin «hesabının görülmesi» işten bile değildir. Mangalda kül bırakmayan sendika yönetimi toplu sözleşme imzalandıktan sonra derin bir suskunluk içine girmiştir.

Sendika yöneticileri bağlı oldukları ya da ilişkide oldukları siyasetin bir sonucu olarak, sodadaki tavırlarıyla işçi sınıfına zarar vermişlerdir. Geçmişte MESS direnişlerinde de buna benzer olaylar yaşanmıştı. Siyasal ve gurupsal reklam uğruna sınıf mücadelesi kurban edilmiş MESS'le yapılan anlaşma sonucunda önemli bir başarı kazanılmaması tersine grup sözleşmesi gibi geriye adımlar atılmıştı.

Sınıf sendikacılığını dillerinden düşürmeyenler, sendikacılar, Soda'da da «tabanın söz ve karar sahipliğine» ne denli saygı gösterdiklerini sergileyerek (!) kendi başlarına Soda işçilerinin mücadelesine layık olmayan bir sözleşme imzalamışlardır.

Augusto Cesar Sandino Nikaragua'nın bağımsızlığı ve özgürlüğü için uzun yıllar mücadele vermiş ve yönetime getirilmişti. 1934 yılında, geçtiğimiz günlerde devrilen diktatörün babası tarafından kanlı bir darbeyle görevden uzaklaştırılmış ve katledilmişti. Adlarını bu ulusal kahramandan alan Sandinista gerillaları, diğer halk güçleri ile birlikte zaferle ulaştılar, 45 yıllık diktatörlüğü yıktılar.

45 Yıllık Diktatörlük Çöktü

Nikaragua'da 45 yıldır emperyalizmin desteğiyle ayakta duran Somoza diktatörlüğü yıkıldı. Somoza'nın ülkeyi terkederek ABD'ye kaçmasından sonra Devlet Başkanlığı'na atadığı Meclis Başkanı Francisco Urcuyo göreve gelişinden 36 saat sonra Guatemala'ya kaçtı. Oysa Urcuyo Devlet Başkanlığına geldikten sonra yaptığı konuşmada, Mayıs 1981'e kadar iktidarda kalmayı ve iktidarı Yurtsever Cephe'ye bırakmak niyetinde olmadığını açıklamıştı. Urcuyo'nun da kaçmasıyla diktatörlük tam anlamıyla çöktü.

Ulusal Muhafızların teslim olmasından sonra Yeniden İnşa Hükümeti Nikaragua halkına bir çağrıda bulunarak, kaçmak isteyen Somoza yanlılarının bırakılmasını, misilleme hareketlerine girişilmemesini istedi.

Leon kentini Nikaragua'nın geçici başkent ilan eden yeni hükümet yönetimin ilkelerini açıkladı. Buna göre ulusal muhafızların dağıtılacağı, bunun yerine Sandinista savaşıçılarının ve Somoza muhalifi ve diktatör-

Meksika'da Nikaragua halkıyla dayanışma gösterisi. Somoza diktatörlüğüne karşı verdiği mücadelede, Nikaragua halkı dünyanın tüm ilerici, demokrat, sosyalist güçlerinden destek gördü.

lüğün düşmesine yardımcı olan subay ve askerlerden yeni bir ordu kurulacağı, her iki meclisin de feshedileceği bildirildi. Yapılan açıklamaya göre ülkede yeni yürütme gücü, daha önce açıklanan Yeniden İnşa Hükümetinin üyelerinde bulunacak. Bu beş üyeli yürütme gücünün yanında 30 kadar üyeli bir devlet konseyi kurularak yasma görevi verilecek. Devlet Konseyi diktatörlüğe karşı çıkan her siyasi eğilimden kişileri kapsayacak şekilde oluşturulacak ve yeni bir seçim yasası ile yeni bir anayasa hazırlayacak.

Nikaragua'da halk güçlerinin zaferi tüm dünya halkları için sevinç kaynağı olurken, emperyalizm için ağır bir yenilgi getirdi. ABD emperyalizmi Somoza diktatörlüğünün yıkılmasıyla esaslı bir darbe yerken, Orta ve Güney Amerika'daki faşist diktatörlükler, kukla yönetimler, kendi sonlarının da kaçınılmaz şekilde gelmekte olduğunu bir kez daha gördüler.

Nikaragua halkı kararlı mücadelesini zaferle noktalarken, yalnızca ülkelerinin değil, bölgenin tüm ilerici demokrat güçlerinin mücadelesine güç kattılar.

İRAN

Devrim Sonrası Çalkantılar Sürüyor

Şubat ayında Şah'ın kanlı saltanatının devrilmesinden bu yana meydana gelen gelişmeler, İran'da devrim sonrası dönemin karmaşık bir şekilde sürdüğünü gösteriyor. Ülkede şu anki en yüksek yürütme organı ve politika yapıcısı olan İslam Devrim Konseyi'nin yapısından başlamak üzere pek çok şey açığa kavuşmamış durumda. Sayıları 90'a ulaşan parti ve siyasi örgütlerin hemen her biri, ülkedeki gelişmelere şu ya da bu şekilde damga vurmak için çalışıyorlar.

İran'da devrim sonrası yönetim kademelerine gelmiş bir takım unsurlar, İslamcılık maskesi altına gizlenerek devrimin kazanımlarını halkın yararına geliştirmeye ve kökleştirmeye uğraşan ilerici, demokrat parti ve örgütlere saldırıyorlar. Bu saldırılarda anti-komünizm yaygınlaştırılmaya çalışılıyor. Zaten çok büyük bir çoğunluğu cahil olan halkın, Şah döneminde uzun yıllar karşı karşıya kaldığı anti-komünist propaganda, bu kez halk yığınlarının özlemleriyle ve talepleriyle uzak yakın hiçbir ilgisi olmayan bu unsurlarca kullanılıyor.

Karşı - devrimcilerin silahları bırakmadığı da bilinmekte. Bozguncuların ve ajan - provokatörlerin eylem-

lerini hızla artırdığı bugünlerde, Şah'ın celladı SAVAK yöneticileri ve Washington'daki eski İran büyükelçisi Zahidi tarafından yönlendirildiği ortaya çıkarılan operasyonlar, işçiler ve köylülerden çok, rejim düşmanlarının hassas nokta olarak gördükleri ulusal azınlıklar üzerinde gerçekleştirilmek isteniyor. Pehlevi'nin ve emperyalist gizli servislerin çok sayıda ajanı Kürdistan, Belucistan'da, kuzeyde Türkmenler, güneyde Araplar arasında kısırcılık yaparak silahlı ayaklanma yaratma hesabı yapıyorlar. Bunların bir kısmı, «devrim komiteleri»nde, «devrim adına» görev yapıyorlar. Karşı - devrimciler, yeni rejimin sağa kayması ve anti-komünizmin Şah döneminde olduğu gibi güçlendirilmesi umudundalar.

Öte yandan, ülkedeki ilerici güçler üzerindeki saldırılar bazı «sol» grupların provakatif eylemleriyle bütünleşiyor. Bugün İran'da kendilerine «Komünist» ve «Marksist - Leninist» diyen 25 parti ve örgüt var. Bunların çoğu Mao'cu, Pekin yanlısı, Troçkist, anarşist, terörist ve hiçbir desteği olmayan gruplar. Uç noktadaki taleplerinin derhal gerçekleşmesini isteyen bu gruplar yeni bir «devrim» istegindeler. Bu aşırıliklar, bugün işbaşındaki İslam yöneticilerini ve dine güçlü bağlılık içinde bulunan halkı kaygılandırarak, ilerici güçlerin işini zorlaştırmaktan başka bir şeye hizmet etmiyor.

İran henüz devrim sonrası kargaşalığından kurtulmuş değil. Bununla birlikte bugüne kadar ileri adımlar da atıldı. Kısa bir süre öncesine kadar düşünülmeyecek birtakım gelişmeler görüldü. Örneğin saldırgan CENTO Bloku terkedildi, Dofar da Sultan Ka-bus'a ilerici güçlere karşı mücadelede yardım eden birlikler geri çekildi, ABD, Fransa ve İngiltere'ye Şah'ın ısmarladığı yüklü silah siparişleri iptal edildi, pek çok sayıda — özellikle Amerika'lı — «danışman» ülkeden atıldı, casusluk üsleri kapatıldı. İran dış politikasının bağılantısızlık ve diğer devletlerin iç işlerine karışmama temeline oturduğu açıklandı. Yeni hükümet Filistin'de olduğu gibi ulusal kurtuluş hareketlerini tam olarak destekleyeceğini ilan ederken, İsrail, Mısır ve Güney Afrika ile ilişkilerini askıya aldı. Ekonomik alanda, petrol çıkarımı, rafine ve satışı kontrol altına alınarak, Uluslararası Petrol Konsorsiyumu'nun yardımı reddedildi. İsrail ve Güney Afrika'ya petrol satışları durduruldu. Tüm bankalar ve sigorta şirketleri millileştirildi. Ağır endüstrinin kamu mülkiyetine geçirilmesi tasarısı hazırlandı.

İran'da devrim sonrası çalkantılar sürüyor. Ve ilerici halk güçleri devrimin kazanımlarını halkın yararına geliştirmek ve pekiştirmek için mücadelelerini sürdürüyorlar.

ZAFERİN ARDINDAN

GÖLGÜN TEZGİDER

Nikaragua'da halk güçlerinin mücadelesi başarıya ulaştı, Somoza diktatörlüğü yıkıldı. Somoza'nın ülkeyi terketmesi, daha sonra Meclis Başkanı Urcuyo'nun pek kısa süren karşı koyuşunun ardından, dünya kamuoyu bundan sonra yer alacak gelişmeleri dikkatle beklemeye başladı.

Ulusal Yurtsever Cephe'de biraraya gelerek diktatörlüğün devrilmesi için kararlı bir mücadele yürüten tüm muhalefet güçlerinin temsil edildiği Ulusal Yeniden İnşa Hükümeti'nin işbaşına gelmesiyle Nikaragua'da yeni bir dönem başladı. Bu dönemin, hemen diğer tüm benzer durumlarda olduğu gibi, bir çalkantı, arayış dönemi olacağı tahmin edilebilir. Ve yine bu dönemde atılacak adımların daha sonraki gelişmelere hatırı sayılır damga vuracağı da açıktır.

Bugün için Ulusal Yeniden İnşa Hükümeti'nin izleyeceği politika tam bir netlik kazanmamıştır. Hatırlanacak olursa, zafer öncesinde Sandinista Ulusal Kurtuluş Cephesi yöneticilerinin «yeni bir toplum» kurmayı amaçladıkları belirtilmekteydi. Cephe yöneticilerinden ve şimdi hükümet üyesi Daniel Ortega, halkın çoğunluğunun çıkarına hareket edecek, iş ve köylüye toprak verecek, sağlık hizmeti sağlayacak bir demokratik halk hükümetinin kurulmasından yana olduklarını söylerken; Sandinistaların Somoza ailesinin tüm varlığını millileştirme, baskıcı devlet uygulamalarına son verme, tüm siyasi partilerin faaliyeti ve bu arada işçilerin kendi örgütlerine sahip olma hakkı dahil tüm demokratik hak ve özgürlükleri güvence altına alma ve halktan destek gören yeni bir ulusal ordu kurma amacında oldukları açıklanıyordu. Yine Cephe yöneticilerinden Rogelio Romerez, diktatörlüğü karşı ulusal birliği sağlayan Ulusal Yurtsever Cephe'nin kendi kaderini tayin, sosyal ilerleme ve barışı temin edecek bir hükümet biçimi aradığını belirtmekteydi.

Görüldüğü gibi gerek hükümet üyelerinin verdiği demeçler, gerek Yurtsever Cephe içerisinde önemli bir yere sahip olan Sandinista Ulusal Kurtuluş Cephesi'nin açıklamaları ülkede halk güçlerinin çıkarına önemli adımların gerçekleştirilebileceğine işaret etmektedir. Ancak bunların ne şekilde mümkün olacağı açıklık kazanmış değildir.

Öte yandan emperyalizmin Nikaragua ile ilgili hesaplarını sürdürdüğü de bilinmektedir. Latin Amerika'da halk güçlerinin faşist diktatörlükler ve gerici yönetimlere karşı mücadelesinin engellenemeyen yükselişi karşısında gerileyen ABD emperyalizminin Nikaragua'daki zaferle birlikte yalnızca bu ülkede değil, tüm Latin Amerika'da nüfuzundan pek çok şey yitirmiş olduğu görülmektedir.

Nikaragua'da halk güçleri diktatörlüğü devirerek büyük bir zafer kazanmışlardır. Şimdi beklenen, zaferin ülke ve tüm bölge halkları çıkarına, anti-emperyalist kazanımlarla pekiştirilmesidir.

kısa..kısa..kısa

AFGANİSTAN — KARŞI DEVRİMCİLERİN ARKASINDAKİLER

Afganistan'da karşı - devrimcilerin arkasında kimlerin olduğu hergün yeni örneklerle gözler önüne seriliyor. Geçtiğimiz günlerde güvenlik kuvvetleri tarafından Kabul yakınlarında çok sayıda maki-nalı tüfek, bomba, patlayıcı ve benzeri silahlar ile karşı-devrimci yayınlar ele geçirildi. Silahlar ABD, Çin ve Pakistan patenti taşıyor. Afganistan Demokratik Cumhuriyeti'ni terör ve provokasyonla yıkmaya çalışanlara karşı, emekçiler genç cumhuriyeti içteki ve dıştaki düşmanlara karşı kararlılıkla savunuyorlar.

İNGİLTERE — THATCHER SENDİKALARA SAVAŞ AÇTI

Seçim kampanyası sırasında sendikalara açık saldırıya geçen İngiltere'nin Muhafazakâr Partili Başbakanı Margaret Thatcher, işbaşına gelir gelmez, sözlerini uygulamaya dökmek için kolları sıvadı. Thatcher Hükümeti, işçilerin en temel haklarına kısıtlamalar getiren bir tasarı hazırladı. Sendikalar Kongresi üyesi tüm sendikalar, işçileri bu geçici tasarıya karşı harekete geçmeye ve aktif olarak mücadeleye hazır olmaya çağırdılar.

VIETNAM — GÖÇMENLER SORUNU

Vietnam, göçmenlerle ilgili 20-21 Temmuz'da Cenevre'de yapılacak B. Milletler toplantısına katılacağını resmen açıkladı.

Başbakan Pham Van Dong, gazetecilere yaptığı açıklamada bu konferansın başarılı geçmesini dilediklerini; Vietnam'lıların, yapıcı olmak koşuluyla bütün çözümlere açık olduğunu belirtti.

İSRAİL — KOMÜNİST PARTİSİ BEGİN POLİTİKASINI KINIYOR

FKÖ Lideri Yaser Arafat'ın Avusturya Şansölyesi Kreisky ve Sosyalist Enternasyonal Başkanı Willy Brandt ile geçen hafta sonu Viyana'da yaptığı görüşmelerden sonra, İsrail Komünist Partisi bir bildiri yayınladı. Bildiride, Filistin halkı ve FKÖ karşısında İsrail Hükümetinin izlediği politikanın başarısızlığını, bu görüşmelerin kesinlikle açığa çıkardığı açıklandı.

İKP, Yakın-Doğu'da doğru ve kalıcı bir barışa ulaşılabilmesinin, ancak ve ancak FKÖ ile görüşmeler yapılmasıyla, bu görüşmelerde Filistin halkının egemenlik haklarının ve bağımsız Filistin Devleti'nin kurulmasının temel alınmasıyla sağlanabileceğini de belirtiyor.

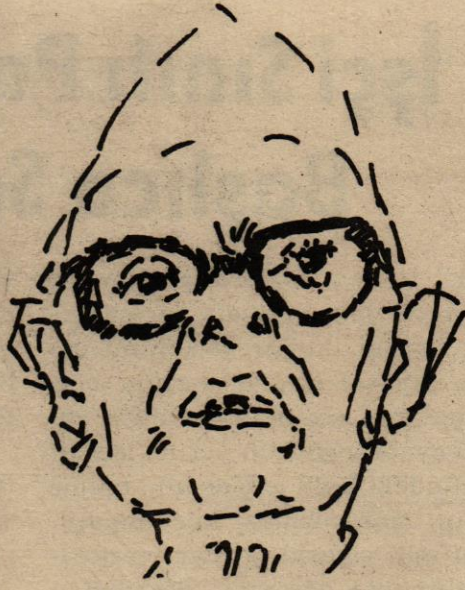
AVRUPA PARLAMENTOSU

Avrupa Parlamentosundaki komünist milletvekilleri ve müttefikleri, 16-24 Temmuz tarihleri arasında yapılacak toplantı için bir karar tasarısı hazırladılar.

Nikaragua halkına ve 150.000 Nikaragua'lı göçmene acil yardım yapılması önerisini getiren tasarıda, yardımın halkın eline geçebilmesi için ulaşım sisteminin derhal onarılması da öngörüldü.

İRKÇİ GÜNEY AFRİKA'YA HAYIR

SSCB, Polonya, Çekoslovakya ve Romanya, 14-22 Temmuz tarihleri arasında Batı Berlin'de yapılacak Dünya Okçuluk şampiyonasına, Güney Afrika ve Rodezya'nın kabul edilmesi halinde katılmayacaklarını açıkladılar.

Hindistan Başbakanı Morarji Desai, çoğunluğu kaybedince istifa etti

Hindistan'da Siyasi Bunalım

● GELİŞMELER HKP'NİN TEŞİSLERİNİ DOĞRULUYOR

Hindistan'da 1977 Mart seçimlerinin ardından işbaşına gelen Janata Partisi'nin Partiden ayrılmalar nedeniyle çoğunluğu kaybetmesi ve Başbakan Morarji Desai'nin istifasından sonra hükümet kurma çalışmaları sürüyor. Hükümet kurma görevi Kongre Partisi Başkanına verildi.

Gelişmeler 1978 Nisan ayında 11 Kongresi'ni yapan Hindistan Komünist Partisi'nin teşhislerini doğruluyor. HKP Genel Sekreteri C. Rajeswara Rao, Kongre'de tartışılan konular üzerinde Partisi'nin görüşlerini açıklarken, ülkedeki ekonomik ve politik bunalımın dünya kapitalist sistemindeki süregelen bunalım ve emperyalizmin gelişmekte olan ülkelere yeni sömürgeci taktikleri temelinde değerlendirilmesi gerektiğine işaret ederek, daha önce işbaşında bulunan Kongre Hükümeti'nin 30 yıl sonunda vardığı aynı geçite Janata Partisi'nin, kapitalist sistemin bu şiddetli kriz döneminde, bir yılda vardığını belirtmişti.

Gerçekten de 27 aydır işbaşında bulunan Morarji Desai hükümeti sırasında tarım reformu ve toprak dağıtımında en ufak bir ilerleme kaydedilmediği gibi, büyük toprak sahiplerinin yoksul halk üzerindeki baskısı daha da arttı. Janata iktidarı sırasında işsizlik çığ gibi büyürken, enflasyon oranı yılda yüzde 28'e yükseldi.

HKP, daha geçtiğimiz yıl, Janata Partisi'nin bir yanda laiklik yanlısı ve anti-emperyalist güçlerden, diğer tarafta dinci, emperyalist güçlerden oluşan karışık yapısına dikkat çekerek, onları o an için birarada tutan şeyin, 1978 Şubat ayında yapılan Güney Eyaletleri Meclis seçimlerinde İndira Gandhi'nin yeniden sahneye çıkması olduğunu vurgulamıştı. Ve, büyük iş çevreleri ve emperyalistlerin burjuva iktidarını korumak üzere hem Janata Partisi'ni hem de İndira Gandhi'nin Kongre Partisini destekliyerek iki partili bir sistem kurmaya çalıştığını belirtmişti.

HKP, ülkenin bunalımdan kurtuluş, bağımsızlığını ve egemenliğini emperyalist komplolardan koruma yolunu, tüm sol ve demokratik parti ve güçlerin en geniş birliğiyle oluşturulacak bir alternatifte görmektedir. Sol ve demokratik güçlerin mümkün olan en geniş birliğini sağlayarak ve sınıfsal güçler dengesini işçi sınıfı, işçi-köylü ittifakı lehine çevirmeyi mümkün kılacak bir politik düzeye erişirmek ve bu perspektif doğrultusunda gerekli kitle desteğini sağlamayı öngörmektedir.

Meksika Komünist Partisi Ülkenin En Güçlü Üçüncü Partisi Olarak Parlamento'ya Girdi

Meksika Komünist Partisi (MKP) ve onunla birlikte koalisyon oluşturarak seçime katılan diğer üç sol parti, 1 Temmuz'da yapılan parlamento seçimlerinde önemli başarı kazanmışlardır. Seçim sonuçlarına göre MKP seçimlerden ülkenin en güçlü üçüncü partisi olarak çıkmıştır.

Meksika'da herhangi bir partinin seçime katılabilmesi için tüm oyların % 1.5'ini alması gerekmektedir. % 5 oranında oy alan MKP ileride Kongre'ye bağlı Temsilciler Meclisi'nde temsil edilme hakkını kazanmıştır.

Yaklaşık 50 yıldır ülkeyi yönetmekte olan Kurumsal Devrim Partisi beklendiği üzere oyların % 70 kadarını toplayarak, Parlamento'daki mutlak etkinliğini korumuştur. İkinci sırayı % 13'lük oy oranı ile büyük burjuvazinin Ulusal Eylem Partisi almıştır.

33 yıldan bu yana ilk kez seçime katılabilen MKP'nin başarısı kamuoyunda ilgiyle karşılanırken, politik gözlemciler açısından sürpriz olmamıştır. Çünkü komünistler ve onlarla ittifak kuran sol güçlerin 31 federal devlet ve başkent bölgesindeki emekçi yığınları arasında başarı ile sürdürdükleri seçim kampanyası, partiye binlerce üye ve onbinlerce taraftar kazandırmıştı.

Büyük çoğunluğu işçiler ve köylüler olmak üzere oylarını MKP'ye vermişler, MKP'nin oy oranı başkent-in işçi mahallelerinde % 10-15'e ulaşmıştır. Koalisyon ortak seçim platformunda, sosyal ve ekonomik değişikliklerle emekçi halkın yaşama koşullarının iyileştirilmesi, egemen güçlerin ve yabancı tekel ve uluslararası sermaye aracılığıyla ülkenin sömürülmesine karşı savaş, ana hedefler olarak belirtilmiştir.

İsrail Komünist Partisi'nin Filistin Sorunu Konusundaki Görüşleri «BARIŞ MÜMKÜNDÜR»

İsrail Komünist Partisi Merkez Komitesi Barış Mücadelesinde Partisi'nin hedeflerini belirlerken Orta-Doğu'daki duruma yer vererek görüşlerini açıklamıştır.

İsrail KP MK'nin, Filistin'e Arap halkının varlığını, en doğal haklardan olan kendi kaderini tayin ve İsrail'in yanısıra bağımsız bir devlet kurma hakkını görmezlikten gelen herhangi bir anlaşmanın bir barış anlaşması olamayacağı gibi, Orta Doğu krizini artıracığı ve Orta Doğu'da ve tüm dünyada barışı tehdit edeceği görüşünde olduğu belirtilen kararda Filistinlilerin kendi kaderini tayin ve bağımsız devlet kurma hakkının, İsrail'in Yahudi halkına tanınan kendi kaderini tayin ve bağımsız devlet kurma hakkıyla birlikte, 29 Kasım 1947'de BM tarafından tanındığı hatırlatılmaktadır. Kararda Orta-Doğu'daki krizin önceki ve özellikle şimdi işbaşında olan İsrail hükümetlerinin Filistin'in Arap halkını ve onların bağımsız devlet kurma hakkını reddetmesinden kaynaklandığı belirtilmektedir.

İsrail KP MK kararında şöyle denilmektedir:

«Merkez Komitesi İsrail ve Arap ülkeleri arasında barışın mümkün olduğunu tekrarlar. İsrail'e komşu tüm Arap ülkeleri ve FKÖ, ilgili herkes için adil bir temele dayalı bir barışa hazır olduklarını belirtmişlerdir. Orta-Doğu'da adil ve kalıcı bir barışa şu temelde varılabilir:

— İsrail'in 5 Haziran 1967 öncesi mevcut sınırlara çekilmesi;

— Filistin Arap halkının kendi kaderini tayin ve İsrail devletinin yanısıra bağımsız devlet kurma hakkına saygı, Filistin'li göçmenler sorununa BM kararlarına uygun adil bir çözüm;

— İsrail devleti ve Arap devletlerinin bağımsızlık ve toprak bütünlüğüne saygı;

— İsrail'e diğer devletlerle bir-

likte Süveyş Kanalı ve Tiran Boğazı'nda eşit gemicilik haklarının temini,

Barış anlaşmaları bir antlaşma şeklinde olmalıdır.

Bu anlaşmaların uygulanmasını sağlamak üzere ABD, Sovyetler Birliği ve diğer ülkelerin katılımıyla, etkin uluslararası güvenceler oluşturulmalıdır.

Askerden arınmış bölgeler kurulmalı ve diğer güvenlik önlemleri karşılıklı yarar temelinde belirlenmelidir.

Adil ve kalıcı bir barışa ulaşmanın yolu, anlaşmazlığın — FKÖ dahil — tüm taraflarının, BM'in gözetiminde ve Sovyetler Birliği ile ABD'nin başkan yardımcılıklarıyla Cenevre barış konferansı çalışmalarının yeniden başlamasından geçmiştir, geçmektedir.

Merkez Komite, Sovyetler Birliği'nin Orta-Doğu'yla ilgili ilkel ve istikrarlı barış politikasına yüksek değer vermektedir. Sovyetler Birliği bölgede yeni bir savaşın patlak vermesini önlemek ve bölgemizde İsrail ve Filistin Arap halkı dahil tüm halkların ve devletlerin meşru haklarına saygılı, adil ve kalıcı bir barışın kurulması için olağanüstü çaba göstermektedir.»

«Barış mümkündür. Ona ulaşmak için İsrail'in resmi politikasında temel bir değişiklik gereklidir. Her şeyden önce, Filistin Arap halkı ve onun kendi kaderini tayin ve İsrail'in yanısıra kendi bağımsız ulusal devletini kurma hakkı tanınmalıdır. İsrail barış güçleri, Begin hükümetinin politikasına karşı ortak hareketle, herkes için politik gerçekçilik temelinde dayalı adil bir barış ve Cenevre Barış Konferansı'nın tekrar toplanması için mücadele etmekte barış davasını ilerletebilirler. Bu, bölgedeki ve dünyadaki tüm halkların çıkarına herkesi kavrayan adil ve kalıcı bir barışa giden tek yoldur.»

Geçen haftaki yazımızda, 1979 Kısmi Senato Seçimleri nedeniyle seçimler konusunu bazı genel vurgulamalarla ele almıştık. Seçimlerde asıl görevin işçi sınıfı bağımsızlığı olduğunu belirttikten ve belirleyici olan nitelik faktörünün nicel oy desteği ile bütünleştirilmesi gerektiğini hatırlattıktan sonra, kapitalist ülkelerde işçi sınıfı partileri açısından parlamento seçimlerinin taşıdığı önemi ele almıştık. Yazımıza devam ediyoruz.

Bütün bu faktörlerin hepsini özetleyecek olursak, kapitalist bir ülkede işçi sınıfı partisinin seçim hedefleri şu noktalarda toplanmış olur:

- 1) İşçi sınıfı biliminin —sosyalizmin— genel propagandası;
- 2) Bilimin o ülke somut koşullarına uygulanması sonucundaki iktidar hedefinin, programının vurgulanması ve Parti'nin iktidar programının yaygınca açıklanıp daha geniş kitlelere kavratılması;
- 3) Sosyalist propagandanın, genel siyasal ve ekonomik ajitasyonla bütünleştirilmesi;
- 4) Parti'nin ülke özelindeki aktüel politikalarının etkin bir şekilde dile getirilmesi, böylece sadece burjuvazinin ve kapitalizmin genel eleştirisinin değil, aynı zamanda egemen sınıfların politikalarının ve partilerinin de her yönüyle teşhir edilmesi, bu politikaların ve partilerin karşısına işçi sınıfı politikalarının seçim platformunda da çıkarılması;
- 5) Ekonomik ve siyasal sorunlar karşısında Parti'nin uzun erimli temel politikalarının ve güncel plandaki somut hedeflerinin gösterilmesi;
- 6) Siyasal demokrasi, emekçilerin yaşama ve çalışma koşullarının iyileştirilmesi, toplumun ve devletin demokratikleştirilmesi, işçi ve diğer emekçi sınıf güçlerinin yeni mevziler kazanması yolunda kitlelerin acil taleplerinin ısrarla dile getirilmesi ve bu acil talepler etrafında birleşebilecek tüm güçlerin birlikteliğinin sağlanması;
- 7) Parti'nin nitel varlığının seçmen desteği şeklinde nicel olarak da somutlanması;
- 8) İşçi sınıfı partisinin parlamento planındaki konumunun yeni mevziler ele geçirilerek güçlendirilmesi;
- 9) Kimi ülkelerin özgül koşullarında, —şayet ülkedeki güçler dengesi elveriyorsa ve o ülke Partisinin anti-tekelle stratejisinde bir basamak teşkil ediyorsa— o Partinin ittifak yaptığı ya da yapmak istediği toplumsal-siyasal güçlerle birlikte parlamento çoğunluğunu elde etmesi, böylece tekelin egemenliğini kısıtlamak, sosyal ilerlemeyi sağlamak, emekçilerin koşullarını iyileştirmek, barış mücadelesini güçlendirmek... vb. doğrultusunda yeni bir mevzi olarak hükümete gelmesi.

(Bu son durumun gerçekleşmesi halinde, yani işçi sınıfı partisinin bu yolla hükümet koalisyonuna girmesi durumunda, bu olayın bir sosyal devrim sayılması-

İşçi Sınıfı Partilerinin Siyasal Başlıca Seçim Hedefleri ve

yacağı, çünkü bilimin öngördüğü devrim ve devlet öğretisinin gerekleri yerine getirilmedikçe siyasal iktidar sorununu çözümlenemez. Siyasal iktidar sorunu bilimin ilkelerine göre çözümlenmedikçe yani burjuva üstyapı aygıtının yerine işçi sınıfı öncülüğündeki halk güçlerinin, bilime uygun üstyapı mekanizması kurulmadıkça... işçi sınıfının siyasal iktidar ve dolayısıyla sosyalist inşa görevinin üstesinden gelemeyeceği bilinmelidir. Fakat bu demek değildir ki, belli kapitalist ülkelerin özgül koşullarında işçi sınıfı partileri anti-tekelle doğrultudaki koalisyon olasılıklarını reddetmelidirler. Tersine, şayet somut durum gerektiriyorsa, o ülkelerde böyle bir noktaya tırmanmak, işçi sınıfı ve emekçi halk güçleri açısından önemli bir mevzidir. Ve böyle bir konuma ulaşıldığı, yani, parlamenter çoğunluk yoluyla da olsa anti-tekelle adımlar atılmaya başlandığı anda, sınıf mücadelesinin sertleşeceği, işçi sınıfının ve diğer emekçilerin sınıf mücadelesinin yeni aşamalara ve boyutlara varacağı, devrimci durumun ortaya çıkabileceği açıktır. Bu gibi koşullarda ise, emekçilerin iktidar mücadelesindeki her türlü olasılığa ve gereksinmeye karşı örgütlülük ve hazırlık derecelerinin yükseleceği, fedakârlık düzeylerinin güçleneceği, gerekli mücadele yöntemlerinin yeni koşullara göre daha etkince biçimleneceği, sadece hükümeti değil, tüm siyasal iktidarı ele geçirme mücadelesinin hız kazanacağı kehanet değildir. Eğer öncü işçi sınıfı partisinin, hazırlık ve örgütlenme düzeyi elveriyorsa, bu noktada belirleyici nitelik kazanan sübjektif faktörü harekete geçirerek, kendi öncülüğündeki siyasal iktidarı (üstyapı aygıtını) kurar. Aksi halde, ya gene genel oy yoluyla hükümetten uzaklaşır, ya da muhtemel bir karşı-devrime kalkışma faşist darbe vb. karşısında hükümette elde ettiği mevziyi kaybeder. Bu nedenle, ileri demokrasiyi, anti-tekelle bir basamak, bir ara kademe ya da bir geçiş evresi olarak görmeyen, bu geçidin ilerisinde bilimin ilkelerine uygun üstyapı şekillenmesini hedeflemeyen, ya da ona göre hazırlanmayan, ileri demokrasiyi mutlaklaştırarak, burjuvazinin ve diğer egemenlerin her türlü halk düşmanı girişimi, birbir çeşit komplosu ve yıkıcı faaliyeti, özetle tüm karşı-devrimci çabası karşısında aciz kalarak barışçıl geçişi savunan bir anlayış, yenilgiyi kaçınılmaz kılar.)

1979 SEÇİM PLATFORMUNUN KONUSU

Türkiye'deki duruma gelince, ülkenin içinde bulunduğu somut koşullarda parlamento seçimlerinde, yukarıda saydığımız hedeflerden sonuncusu —hükümete katılmak hedefi— sözkonusu değildir. Bunun dışındaki tüm hedefler, parlamento

temsilci göndermek ve orada mevzi elde etmek dahil, işçi sınıfı politik hareketi başta olmak üzere CHP'nin solundaki anti-empyrist, anti-tekelle güçlerin gündemindedir.

1979 Kısmi Senato seçimlerinde ise, işçi sınıfının siyasal iktidar mücadelesinin somutlanması açısından, yukarıda saydığımız ilk sekiz madde canlı ve somut hedefler ve görevler olarak önümüzde durmaktadır. Parlamento bu seçimlerde temsilci sokulması olasılığının olguya dönüşmesinde, CHP'nin solundaki güçlerin seçim işbirliği önemli bir faktördür. Sosyalist hareketin bölünmüşlüğü ve solun dağınlığı nedeniyle soldaki oyların bölüneceği ya da bir kısmının kullanılmayacağı ihtimali olumsuz bir etkidir. Özellikle CHP'den umudunu kesmiş ve solda aranış içine girmiş geniş seçmen kitlelerinin küçümsenemeyecek bir bölümünün, soldaki ayrılıklar dolayısıyla, güçlü bir alternatif, bir seçim bloku, solda bir birlik göremeyerek, bu seçimlerde oy kullanmamaları ihtimali yabana atılmamalıdır. Ayrıca Senato seçimlerinin teknik özellikleri dolayısıyla, sosyalist ve ilerici oy potansiyelinin yüksek olduğu illerde beher senatöre düşen gerekli oy miktarı (barajı) yüksektir. Bu nedenlerle, 1979 seçimlerinde sosyalistlerin parlamento temsilci göndermeleri olasılığı CHP'nin solundaki siyasal güçlerin seçim işbirliğiyle güçlenecektir. Yukarıda da belirttiğimiz gibi, böyle bir işbirliği, hem soldaki oyların bölünmemesini sağlayacak, hem de CHP'den koptuğu halde, onun solundaki güçlerin dağınlığını gören —ve henüz sosyalist seçmen düzeyine ulaşmamış bulunan— emekçilerin sandık başından uzak kalmalarını önleyerek, onları sol bloku desteklemeye çekecektir. Kaldı ki, böyle bir işbirliği, asıl önemli olan devrimci-demokratik hareketin dağınlıktan çıkarak kalıcı birlikteliğe kavuşması, bölünmüş durumdaki sosyalist mücadele güçlerinin merkezileşmeye doğru yönelmesi bakımından uzun erimde çok daha büyük bir önem taşımaktadır.

1979 seçimlerinde solun kapsamlı bir seçim işbirliği sağlanamazsa, yani sosyalistlerin bu seçimlerde parlamento temsilci gönderme olasılığı güçlenmese bile, seçimlerde işçi sınıfı politik hareketinin görevleri ve hedefleri olarak yukarıda saydığımız ilk altı madde, sosyalist siyasal mücadelemizin 1979 seçim platformundaki hedefleri ve ana görevleridir.

SEÇİMLERDE AJİT-PROP GÖREVLERİNİN BAŞLICA NOKTALARI

Türkiye'de 14 Ekim 1979 Kısmi Senato seçimleri bir genel seçim niteliğinde değildir. 25 ildeki senato seçimleri ve beş ilde milletvekilliği ara seçimleri yapıla-

Ulusal İktidar Mücadelesindeki ve Türkiye 1979 Seçimleri

caktır. Bu illerden Manisa'da hem senatör hem de milletvekilliği seçimleri yapıla çağı için seçim bölgelerine dahil olan illerin sayısı 29'dur. Sözkonusu 29 ilde seçmen sayısının 10 milyonu aştığı anlaşılmaktadır. Bu rakkam Türkiye'deki seçmen toplamının üçte birinden fazladır tahminen %40'ı civarındadır.

Bu nedenle, sözkonusu seçimler, *birincisi* milletvekili genel seçimleri olmadığı parlamentonun ikinci derecede önem taşıyan meclisinin seçimleri olduğu için, *ikincisi* ise seçmen kitlesinin çoğunluğunu kapsamadığı için genel seçimler kadar önem taşımamaktadır.

Fakat, daha önce de söylediğimiz gibi, bu seçimler kısmi nitelik taşıyalar bu, sosyalist ve demokratik mücadelenin genel görevlerinin her seçim platformuna yansımaları gereken öğelerini içerdiği için emekçi halk hareketi açısından önemlidir. Bu önem, ülkenin *bugünkü özgül koşullarında* daha da artmaktadır.

İşçi sınıfı politik hareketimiz, seçimlerde genel siyasi ajitasyonu ve bilimsel propagandayı ülkenin özgül koşullarında, işçi sınıfının güncel politikalarıyla bütünleştirmek göreviyle karşı karşıyadır.

Güncel politikaların başında ise şu noktalar gelmektedir:

- Bugün halkımızın ve tüm demokrasi güçlerin karşı karşıya bulunduğu en önemli sorunların başında, hiç kuşkusuz faşist terör gelmektedir. Bu nedenle, faşizmi en geniş şekilde teşhir etmek görevi seçimlerde birinci derecede yerine getirilmelidir.
- Genel anti-faşist ajitasyon ve bilgilendirmeyi, ülke özelindeki faşist milliyetçi hareketin teşhir ve tecrit edilerek, mahkûm edilmesinde somutlamak bir başka gerekliliktir.
- Aynı şekilde faşist işbirlikçilerinin teşhiri ve mahkûm edilmesi, faşist milliyetçi hareket ile onların işbirlikçileri arasındaki suç ortaklığının sergilenmesi için seçim platformu hakkında değerlendirilmelidir.
- Böylelikle, Milliyetçi Cephe ortaklığının daha geniş kitleler gözünde bütün yönleriyle mahkûm edilmesi görevinde seçimler yeni bir olanaktır.
- MC ortaklığının sadece siyasal niteliğinin değil, emperyalist işbirlikçisi ve tekeli sermaye uşağı kimliğinin vurgulanması gerekir.
- MC'ye karşı sahte umutlar olarak belirip, kitlelerin faşizme karşı tepkilerini kendi arkasına almış, fakat vaatlerine ve halka sırt çevirmiş sosyal demokrasinin hem genel niteliklerinin, hem de Türkiye özelindeki politikalarının somut olarak teşhiri seçimlerdeki bir başka ödevdir.
- Sosyal Demokrasinin ve genel olarak tüm egemen güçlerin her türlü anti-

demokratik politikaları ve uygulamalarının karşısında, sosyalist ve ilerici güçlerin tutarlı demokratik anlayışını ve taleplerini koymak ve devrimci-demokratik hareketin sesini seçimlerde gürleştirmek şarttır.

- Temel insan haklarının ve demokratik taleplerin en önemlilerinden olan ulusal demokratik özelemler doğrultusunda, şovenizme ve her türlü egemen ulus milliyetçiliğine karşı koyarken, ulusal demokratik mücadelenin seçimler kapsamındaki görevleri sosyalist ve demokratik mücadelenin hayatı gereklerindedir.
- Parlamentonun sınıfsal niteliğinin ve işlevinin açıklanması, bu genel doğruların özelde çarpıcı kanıtlarla somutlanması SİYASAL İKTİDAR MÜCADELESİ'nin önemli bir parçasıdır. Parlamento seçimlerinde, sosyalistlerin parlamentoyu teşhir etmesi ve burjuva partilerinin tüm çirkinliklerini, parlamento oyunlarını sergilemesi özellikle gereklidir.

Görüldüğü gibi, bütün bu ve benzeri ajitasyon-propaganda görevleri emekçi halk güçlerinin etrafında birleştikleri ve daha geniş ölçüde birleşecekleri HAYIRlardır.

Fakat, işçi sınıfı bağımsızlığı ve tüm emekçi sınıfı dinamikleri açısından bu genel hayır'ları, daha ileri götürmek ve onların ortak EVET'lerini de vurgulamak gerekir.

Yukarıda başlıcalarını andığımız ortak reddiye'lere karşı ortak kabul'lerimizin neler olduğunu söylemek, aynı zamanda kitlelerin kurtuluşu için çözüm yollarını göstermek demektir.

Bu çözüm yolları ise, halk güçlerinin işçi sınıfı önderliğindeki İKTİDAR hedefidir. Bu iktidara giden yolun aydınlatılmasıdır. Bu yolun bugünkü SOMUT görevlerinin vurgulanmasıdır. Bu ise, işçi sınıfı öncülüğündeki sosyal devrim sorununun vurgulanması, onun siyasal iktidar bileşiminin ve programının açıklanması ile kitlelerin güncel ve ivedi ekonomik-demokratik taleplerinin somutça dile getirilmesi, bu talepler etrafında birleşebilecek azami güçlerin beraberliğinin savunulmasıdır. Yani sosyalist mücadele ile demokrasi ve bağımsızlık mücadelesinin bütünleştirilmesi, ikincinin birinciye bağımı kılınmasıdır.

Hemen belirtmek gerekir ki, işçi sınıfı sosyalizmi açısından 14 Ekim 1979 seçimleriyle ilgili görevlerimiz sadece Parti'nin seçimlere katılacağı iller değildir. Bu iller dışında kalan ve Parti örgütünün bulunduğu bütün illerde —seçim olsun ya da olmasın, Parti seçime katılsın ya da katılmasın— onların hepsinde siyasal çalışmayı yoğunlaştırıp yaygınlaştırmak gerekir.

Çünkü seçimlerle ilgili olarak yıllardır vurguladığımız gibi, kitlelerin politik dikkatlerinin arttığı bir dönemde emekçilere işçi sınıfının görüşlerini ve politikalarını götürmek, şarttır.

Parti'nin seçim faaliyetini ve dolayısıyla kitle çalışmasını sadece onun seçimlere girdiği illerle sınırlamak, bunun dışındaki illerdeki siyasal çalışmayı önemsememek *parlamentarist* bir anlayıştır.

Özellikle, Kocaeli, Sakarya, Bursa, Zonguldak, İzmir, Adana, İçel, Ankara, Denizli, Kayseri vb. gibi önemli sanayii merkezlerinde seçim yapılmayacağı düşünülürse, özellikle bu illerdeki Parti örgütlerinin, seçim ortamında işçi sınıfı içindeki, özellikle *sanayi proletaryası* içindeki çalışmalarını yoğunlaştırıp arttırmaları çok önemli bir görevdir. Bu, esas olarak uzun erimli sınıf görevimizin gereği olduğu gibi, *niteliğe* verdiğimiz birincil önemin de doğal bir sonucudur.

SİYASİ MÜCADELEDE ESAS OLAN İŞÇİ SINIFININ BAĞIMSIZ ARAÇLARIDIR

Böylece yeniden vurgulamak gerekir ki, Parti'nin yerel seçim çalışmalarının dışında kalan bölgelerde ve illerdeki ajitasyon-propaganda faaliyetini TRT'de okunacak Parti bültenlerine ya da seçim öncesindeki Radyo-televizyon konuşmalarına indirgemek işçi sınıfı partisinin siyasal çalışma görevlerini hafife almaktır.

Çünkü, her zaman belirttiğimiz gibi, işçi sınıfı, kendi siyasal hareketini kendi iktidar mücadelesini *bağımsız araçlarıyla* yapar. Bu bağımsız araçların başında ise PARTİ gelir, Parti'nin yerel örgütleri ve kitleler içindeki tüm aktivitesi, işçi sınıfı politik hareketin en önemli bağımsız aracıdır.

Dolayısıyla, PARTİ, nasıl ki seçim dönemleri dışında da, kitlelere, hemen hemen tümüyle kendi bağımsız araçları ile gidiyorsa, emekçilere Parti'nin kendi olanakları ile sesleniyorsa, aslolan bu militan çalışmayı, seçimlerde de arttırarak sürdürmektir. Çünkü, seçim çalışması, ancak bu şekilde parlamentarist bir çalışmaya dönüşebilir.

Parti'nin yerel örgütleri ve tüm aktivistleri nasıl ki, seçim dönemleri dışında da her hafta düzenli olarak partinin ajitasyon organını kendi çevresindeki emekçilere ulaştırıyorsa, gençlik, köylü ve kadın kesimlerinde ya da ileri sempati-zanlar düzeyinde merkezi yayınlarını nasıl ki düzenli periyodlarla onlara iletiyorsa, nasıl ki kapalı salon veya açık hava toplantıları, fabrika, semt, köy ve okul çalışmaları, demokratik kitle örgüt çalışmaları yapıyorsa, afişleme, bildiri vb. gibi yollarla daha geniş kitlelere de sesleniyorsa, seçim döneminde de aynen böyle davranmak ve daha da öteye geçip bu çalışmaları etkinleştirip yaygınlaştırmak gerekir.

Böylece, Parti, seçim kampanyasını *tüm ülke çapında* yaymak, sanki bir genel seçimler varmış gibi, kendi bağımsız araçlarıyla, örgütlü bulunduğu tüm illerde kitle çalışmasını yaygınlaştırıp güçlendirmek zorundadır.

DEVAM EDECEK

TİP YÖNETİCİLERİNİN AYNADAKİ SURETİ

TİP Genel Sekreteri Nihat Sargın'ın sahibi olduğu Yürüyüş Dergisi'nin 220. sayısında TSİP G. Başkanı Kaçmaz ve TSİP yöneticileri «yalancı», «iftiracı» olarak niteleniyorlar (sf. 10-11). «Gereğe» olarak da TSİP'le TİP arasındaki görüşmelerin kesilmesinin nedeni gösteriliyor. Kaçmaz görüşmelerin kesilme nedenini TİP'in dayattığı «iltihak protokolü» olarak açıklıyormuş. Oysa görüşmelerin kesilme nedeni bu değilmiş, TSİP'in önerdiği iş ve eylem birliği «önkoşulu» imiş! Bu nedenle de Kaçmaz ve dolayısıyla TSİP yöneticileri «yalancı» «iftiracı» ve «tahrifatçı» oluyorlarmış!

İçinde bulunduğumuz faşizmin alabildiğine saldırganlaştığı güç mücadele koşullarında, tartışmanın bu derekeye getirilmesi gerçekten talihsizlik. Ancak orta yerde bir hayli yakışıklı — en hafif tabiriyle — bir suçlama var. Ve kimin ne olduğunu kanıtlamak, sosyalist olmanın ön şartlarından birisi olan dürüstlüğüne yara almaması için zorunlu hale geliyor.

Önce yakışıklı iddiaya mesnet edilen konuya kısaca göz atalım. Söz konusu basın toplantısında dağıtılan TSİP Ajansında aynen şöyle deniyor:

«TİP'li dostlarımız bundan 8 ay önce de TSİP'in TİP'e katılmasını, bunun karşılığında bazı TSİP yöneticilerine TİP'de birkaç yönetim mevki verilmesini önermişlerdi. Bu tutumu ilkesiz ve pazarlıkçı görmüştük. Daha sonra bu önkoşulu geri almaları üzerine kendileriyle birleşik partinin programı hedefine yönelik olarak ideolojik ve örgütsel birlik görüşmelerine başladık. Ama TİP'li arkadaşlar TİP'in adının ve programının aynı kalması, TSİP'in TİP'e katılması yolundaki görüşlerinden vazgeçmeyen tutumlarını yeniden ortaya koydular. İdeolojik görüşmelerin yanı sıra partilerimiz arasında faşizme karşı işbirliği yapılması önerimizi reddettiler. Neticede getirdikleri bir protokolle TSİP'in TİP'e iltihakını yeniden önerdiler ve görüşmeler kesildi. Aynı görüş, bize gönderilen en son mektupta da yinelenmiştir.»

Nitekim aynen böyle olmuştur. Bir basın toplantısında dağıtılan yazılı açıklamanın kapsamında bu şekilde özetlenmesi gereken konuyu Kaçmaz sözlü olarak açmış ve basın temsilcilerine, her iki partinin genel başkanları arasındaki iş ve eylem birliği konusundaki görüşmeyi de açıklayarak, iş ve eylem birliğine yanaşılması halinde birleşme görüşmelerinin yarar sağlamayacağını, bu nedenle görüşmelere devam etmeyeceklerini TİP yöneticilerine bildirdiklerini ifade etmiştir. Nitekim bunun üzerine TİP işbirliğine evet demiş. ancak bunun için de iltihak protokolünü ön şart olarak dayatmıştır. Bu protokol TSİP'in TİP'in birlikçiliği noktasındaki kuşkuvarlığının ne kadar haklı olduğunu kanıtlaması bir yana — somut olarak görüşmelerin devam ettiğinin kanıtı değil de nedir? Şimdi soruyoruz. TSİP'in birleşme görüşmelerinden yarar beklediğini bildirmesinden sonra her iki parti yöneticileri arasında kaç görüşme olmuştur? Yürüyüş yazarı önce bu sorunun cevabını versin!

Üstelik son olup bitenler görüşmelerin hangi nedenlerle kesildiğini açıkça gözler önüne seriyor. TİP'in «birleşme» diye sunmaya onca itina gösterdiği katılma çağrısı üzerine TSİP'in TİP'e yazdığı cevabi mektupta aynen şöyle deniyor:

«Mektubunuzda dile getirdiğiniz TSİP'in TİP'e katılması önerisinden ve anlayışından Partimiz'in vazgeçmesi halinde Partilerimizin birleştirilmesi için en kısa zamanda diyalogların yeniden başlamasına hazırız.»

Ne oldu TSİP'in bu görüşmeleri başlatma önerisine karşı TİP'in tutumu? Görüşmeler başladı mı? TİP «görüşmelere hazırım» mı dedi? Hayır! Aksine, iltihak isteyen olumsuz tutumunu sürdürdü. Ve görüşmeler de başlamadı. Böylece görüşmelerin hangi nedenle ve kim tarafından kesilmiş olduğu tüm kamuoyu önünde bir kez daha kanıtlanmış oldu. Kısacası, mızrak çuvala sığmadı! Şimdi bir kez daha tekrarlıyoruz. TİP yöneticileri görüşmelerin TSİP tarafından kesildiğini kanıtlamak istiyorlarsa iltihak ön şartından vazgeçip TSİP'in önerdiği birleşme görüşmelerine evet demelidirler. Böyle yapmadıkları takdirde görüşmelerin kim tarafından kesilmiş olduğu bir kez daha kanıtlanacaktır. Ve Yürüyüş yazarının TSİP yöneticilerine yönelttiği «yalancı», «iftiracı» ve «tahrifatçı» nitelendirmeleri hakkında kamuoyu, «evsahibini bastıran yavuz hırsız» meselesini hatırlamadan edemeyecektir.

İş buraya gelince ister istemez bir kaç noktaya değinmek gerekiyor.

Birincisi TİP «iltihak» çağrısını kamuoyuna devamlı «birleşme» adı altında sunmaktadır. Oysa

birleşme ayrı şeydir, iltihak ayrı şey. Bilimsel sosyalizmi kendine rehber edinenler için eşyayı adıyla çağırarak en temel ilkelerden birisidir. Burjuva politikacıları sözcüleri, Türkiye'nin Kıbrıs'a askerî harekâtını «Barış Harekâtı» olarak sunmaya çalışırlar, ama sosyalistler bunun gerçek niteliğini açıkça dile getirmekle yükümlüdürler. TİP madem ki TSİP'in kendisine iltihak etmesini istemektedir, o halde bunu açık kamuoyuna ilan etmelidir. Yok buna cesaret edemiyorsa, o zaman iltihak önerisinden vazgeçmelidir. Onu da yapmıyorsa, ortada TİP yöneticilerince tezgâhlanan bir manevra var demektir.

Birleşme ile iltihak arasındaki ayrımı göstermek için somut örneklerden yararlanabiliriz. 1962 yılında Sosyalist Parti TİP'e iltihak etmiştir. Sosyalist Parti Genel Sekreteri Minnetullah Haydaroğlu da TİP M. Yürütme Kurulu üyesi olmuştur. Bugün pek çok kimse böyle bir olay geçtiğini bile bilmez, hatırlamaz. Şimdi kalkıp birisi «1962 yılında TİP'le Sosyalist Parti birleşmişlerdi» dese acaba gerçeği ne kadar aksettirir?

Oysa dünya işçi sınıfı tarihinde gerçek birleşmelerin pek çok somut örneği vardır. Sözcüleri İsviçre Komünist Partisi ile Sosyal Demokrat Partinin sol kanadının birleşmesi sonucu İsviçre Emek Partisi oluşmuştur. Yine Almanya Komünist Partisi ile Alman Sosyal Demokrat Partisi'nin birleşmesi sonucu Almanya Sosyalist Birlik Partisi meydana gelmiştir. Bunun gibi Polonya Birleşik İşçi Partisi, Macaristan Sosyalist İşçi Partisi birleşmeler yoluyla oluşmuş partilerdir. Şimdi bütün bu gerçekler ortadayken TİP'in kendine iltihakı birleşme diye sunma gayretlerine ne ad koymak gerekir? Başkalarını «yalancılık, iftiracılık ve tahrifatçılık»la suçlayan Yürüyüş yazarı bu isnatları yaparken acaba hiç aynaya bakmak ihtiyacını hissetmedi mi?

Evet! «Aynaya bakmak» noktası çok önemli. İşte ibret verici bir kaç örnek.

Gerek TSİP'e yazılan mektupta, gerekse basın toplantılarında, gerekse diğer yayınlarda devamlı tekrarlanan bir nokta var; TİP'in getirdiği ve iltihakı öneren «ara protokol» «o güne kadarki görüşmelerde ulaşılan olumlu sonuçları ve tarafların açık veya zımni kabullerini içeriyor»muş! Bu ifadenin anlamı yoruma yer bırakmayacak kadar açıktır: TİP, birleşme görüşmelerinde TSİP'in TİP programını, ismini ve TİP'e iltihakı kabul ettiğini ilan etmektedir. Oysa görüşmelerde bunların bir teki bile söz konusu edilmemiştir. Hele TİP'in programı hiç görüşme konusu dahi olmamıştır. Üstelik TİP G. Sekreteri «ara protokol»u Çağatay Anadolu arkadaşımızın evine getirdiğinde, arkadaşımız söz konusu noktaları kapsayan maddeler nedeniyle bu protokolü hiç tartışmaksızın geri çevirmiştir. Daha sonra TİP G. Sekreteri bu maddelerin tarafımızca yeniden düzenlenmesine razı olmuştur. Ertesi gün bu maddelerin tarafımızca düzenlenen şekli üzerinde tartışılmış, birleşme meselesini aksatılmak için maddeler tarafımızca üzerinde uzlaşabilecek nihai şekline getirilerek yeniden TİP'e aktarılmıştır. Ancak bu protokol metni de kabul edilmemiş ve — nedendir bilinmez — yeniden Sargın'ın getirdiği ilk iltihak protokolü üzerinde ısrar edilmiştir. Şimdi sormak gerekir. Getirilen ara protokol «tarafların açık ve zımni kabullerini içeriyor» du da neden TSİP yöneticileri bu protokolü kabul etmediler? Neden bunun yerine iltihakı dışlayan apayrı bir protokol önerdiler? Böyleyken olup bitenleri 180 derece ters yüz edip göstermeye çalışan TİP'in bu tutumuna ne ad konulabilir?

Geçelim bir başka örneğe, TİP G. Sekreteri, Ankara'da yaptığı basın toplantısında, TSİP'in yeni bir parti şeklinde birleşme önerisinin «içtensiz»liğini sözde kanıtlamak için, Kaçmaz'ın TEP G. Başkanı M. Belli tarafından önerilen «seçim partisi» hakkında sorulan bir soruya verdiği «böyle bir parti önümüzdeki senato seçimlerine katılamaz» şeklindeki cevabını gösteriyor. Ve bile bile kamuoyunu yanıltmak istiyor. Çünkü TİP G. Sekreteri, TSİP'le TİP'in birleşmesiyle oluşacak yeni partiye Belli'nin önerdiği «seçim partisi» arasındaki ayrımı çok iyi bilir. Belli, solda herkesin katılacağı yeni bir parti kurulmasını önermektedir. Oysa TSİP'le TİP'in birleşmesiyle oluşacak yeni partinin seçimlere katılabilmesi noktası daha ilk günden vazgeçilmez önkoşul olarak görüşmelerde ele alınmıştır. Nitekim bu nokta TİP'in TSİP'e 8.4.1979 tarihli mektubunda, bizzat TİP yönetimi tarafından «14 Ekim Seçimleri de dikkate alınarak hukuki işlemler dahil, birleşmenin yapılan takvim uyarınca 1 Mayıs'ta ta-

mamlanması öngörülmüştür» ibaresiyle açıkça teyid edilmektedir. Kaldı ki bunun hukukun nasıl gerçekleştirebileceğinin görüşmeleri dahi yapılmıştır. Dahası, TSİP'in TİP'e gönderdiği mektupta, 14 Ekim seçimleri birleşmenin ön şartlarından birisi olarak değerlendirilmiş ve aynen şöyle denilmiştir:

«Bu amaçla, somut önerimiz şudur: TİP ile TSİP arasında örgütsel - politik birlik hedefine yönelik ideolojik çalışmaların derhal başlatılması, hedeflenecek programa baz olacak noktaların ayrıntılı olarak ve süratle görüşülmesi ve birleşmenin hukuki yönünün seçimlerin başlangıç tarihi olan 3 Ağustos'tan önce bitirilmesinin mümkün olması halinde 22 Temmuz 1979'da Birleşme Kongresi'nin toplanması yerinde olacaktır.»

«Böylece ilk olarak konunun hukuki ve örgütsel yönünü incelemek üzere öncelikle teknik düzeyde bir toplantı yapılmasını acilen önermeyi görev sayıyoruz. Şayet seçim mevzuatı böyle bir Birleşik Partinin 14 Ekim 1979 seçimlerinden önce gerçekleştirilmesine elvermiyorsa, bu durumda her iki partinin tam bir seçim işbirliği yapması...»

«...ve seçimlerden sonra böyle bir Birleşme Kongresi ile Partilerimizin birleştirilmesinin ideolojik - politik - örgütsel ve hukuksal yönlerinin tamamlanması sağlanmalıdır.»

Demek ki TSİP'in önerdiği yeni birleşik partinin seçimler karşısında durumu hiçbir tartışmaya yer bırakmayacak kadar açıkça konulmuş! Belli, «soldaki partiler ve gruplar birlikte bir seçim partisi kursunlar» diyor, oysa TSİP, TİP'le seçimlere girecek şekilde birleşmeyi öneriyor. Ve meselenin ibret verici yönü de şu ki, TİP G. Sekreteri bu noktaları çok iyi biliyor. Ama bile bile ikisini birbirine karıştırıp sunmayı bir «politika inceliği» zannediyor! Nasıl zannederse zannetsin, gerçekte olanın, bildiğinin tersini söylemenin bir tek adı vardır!

Devam edelim.

Aynı basın toplantısında Nihat Sargın, TSİP'in «bilimsel sosyalist olmayanlarla da sosyalist birlik yapılabileceği anlayışında olduğunu» beyan ediyor. Ve bu «değerlendirme» başka yerlerde de defalarca geçiyor.

TSİP kimleri bilimsel sosyalist hareket içinde gördüğünü, kimleri görmediğini defalarca açıklamıştır. Bu kadarla da kalmamış, görüşmeler sırasında, kimleri sosyalist birlik kapsamında gördüğünü ve onlarla da birleşme diye bir mesele olduğunu TİP yöneticilerine defalarca açıklamış, TSİP'le TİP'in birleşmesiyle sosyalist hareketin nihai örgütsel birliğinin sağlanmış olmayacağını defalarca dile getirmiştir. Gerek Sargın, gerekse diğerleri bu noktayı çok iyi bildikleri halde yine bile bile kamuoyunu yanıltma yolunu seçmekte ve TSİP'in bilimsel sosyalist olmayanlarla da birlik yapmak istediği şeklinde gerçek dışı «savları» işlemektedirler. Ama bunları yaparken tek bir kanıt gösterememektedirler. Şimdi, antikomünistlikle suçladıkları kimilerini yıllar boyu bastıca edip, «Parti birliği» içinde barındıran TİP sözcülerine soruyoruz: Kimlerdir TSİP'in sosyalist birlik kapsamı içinde gördüğü bilimsel sosyalist olmayanlar? Lütfen açıklayın. Ama açıklayamazsınız, döndü bir aynaya bakın! Bu tutumunuza ne ad konulabileceğini somutlamak için.

Yürüyüş'ün diline doladığı başka konular da var. Örneğin, TSİP «bilimsel sosyalist bile olmayan kişilere birer anket formu göndererek «birliğin sağlanması konusunda düşüncelerini almak» istiyor»muş! Böyle söyleniyor ve ortada tek bir kanıt yok. Oysa bunu derken sözkonusu anket formunun da ilgili bölümünü basmak gerekmez mi? Ama ne gezer! Yürüyüş «böyle deyiveririm olur biter» düşüncesiyle apaçık okurunu yanıltmayı hedefliyor.

Söz konusu anket formunda sorulan sorular bir süredir BİRLİK'te aynen yayınlanmaktadır. Görüldüğü gibi, Sosyalist birlik konusunda tek bir soru, hatta tek bir ibare dahi anketlerde yer almış değil. Böyleyken Yürüyüş, bile bile kamuoyunu yanıltmayı deniyor. Ama mızrak yine çuvala sığacak gibi değil, Şimdi bu davranışın adını ne koymalı?

Bir başkası, «TSİP bilimsel sosyalist örgütlenme ve politik birlik konusunda kendilerine en son söz düşecek, ya da hiç düşmeyecek kimileriyle açık oturumlar düzenliyor»muş! Sözü edilen açık oturum, TSİP'in 5. kuruluş yıldönümünde Ankara'da tertiplenen «Demokratikleşmede İşçi Sınıfının Rolü ve Solda Birliğin Önemi» konulu açık oturumdur. Oturuma katılanlar hakkında Yürüyüş'ün kullandı-

BİRLİK'in Solda Güçbirliği Üzerine

ANKET SORULARINA CEVAPLAR

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin bundan bir süre önce TİP'e demokratik iş ve eylem birliği önermesinden sonra, gazetemiz BİRLİK bu konuda yurt çapında bir anket soruşturması düzenledi. Gazetemize ulaşan anket cevaplarını yayınlamaya devam ediyoruz.

- 1 — Bunun için görüşlerin, düşüncelerin bir olması gerekir. Seçimde işbirliği, ortak geceler, ortak toplantılar düzenlenmesi...
- 2 — En büyük etken grupsal çıkarlar.
- 3 — Çok olumlu karşılıyorum. Çok iyi. Devamını istiyorum. Diğer partilerle de işbirliği yapmasını istiyorum.
- 4 — Bu konuda işbirliği yapabilecek görüşler şimdiden bir araya gelmeli, bu konuyu görüşmelidir. Yetkili mercileri bir karar vermeli, ortak çalışmalar sürdürülmeli.
- 5 — Gidilecek, bu güçlerle konuşulacak, ilişkiye geçilecek. Partilerin, grupların çıkarı değil, halkın çıkarı önde tutulmalıdır.

Musa KILINÇ
Bakkal / MUT

ğı yakışsız ifade bir yana, toplantının konusu ve neler görüşüldüğü son derece açıktır. Oturuma katılanların solda beraberlik ve dayanışmayı arzulamalarından daha doğal bir şey olamaz. Kaldı ki, böylesi dilekleri olan konuşmacılar, sosyalist hareketin politik birliğinin bir açık oturumda çözümlenecek cinsten bir mesele olmadığını kavramayacak kapasitede kişiler değillerdir. Ve bu nedenle de sosyalist hareketin birliği konusunda somut tek bir görüş dahi ileri sürülmemiştir. Ama kanıtsız, ulu orta suçlamayı adet edinen Yürüyüş, bu konuda da gerçekleri 180 derece ters yüz etmektedir. Yürüyüş, kanıtsız gerçeklerle taban tabana zıt iddialar ileri süreceğine, bir açık oturumda dile getirilen «solda iş ve eylem birliği» talebinden neden böylesine rahatsız olmaktadır, onu açıklamaya çalışsın. Ve hâlâ daha ben çok birlikçiyim diyorsa yine dönüp aynaya baksın!

Yürüyüş'ün birdenbire TSİP'e kancasını takması ve TSİP'in geçmişini «kurcalaması» konunun diğer ilginç yanı. Ancak Yürüyüş bunu yaparken de «geçmişte olanlar nasıl olsa unutulmuştur» kurnazlığıyla herşeyi tersyüz etmekten geri durmuyor. Yok «ilk TSİP Programı «Kıvılcımlı»nın Vatan Partisi Programını esas alıyor» muş, yok «sosyalist olmayanlarla sosyalist büro kurulmuş, yok bu «büro»ya «listesinden seçime katılmak için Birlik Partisi çağrılmış», yok TSİP yöneticileri ard arda «özeleştirilmiştir» muş, vb!

Bunların hepsi cefel kalem söylenivermiş. Ama ortada tek bir belge, tek bir kanıt yok! Sözelimi, ilk TSİP programı ile V.P. Programı alınıp kararlaştırılarak, iddialara kanıt gösterilmiyor. 1975 seçimlerinde işbirliği görüşmeleri sonucunda getirilen ortak bir büro önerisini TSİP'in hiçbir zaman «sosyalist» olarak tanımlamadığı bir yana, bu konuda kamuoyuna yapılan açıklamaya katılmadığını defalarca belirtmesi bilerek atlanıyor. Birlik Partisi'nin sözkonusu «büro» oluşmadan çok önce seçim işbirliğinden ayrıldığı biline biline olay ters yüz ediliyor, vs., vs.

Sonra da TİP G. Başkanı'nın TSİP 2. Kongresi'nde söylediklerine atıf yapıyor. Hatırlanacağı üzere o konuşmanın bir bölümünde ideolojik mücadelenin yerini «küfür, yalan, iftira ve tahrifat»in aldığı dile getirildikten sonra TİP'in «bu türden bir çekişmeye girmekten her zaman kaçındığı, böylece diyalog kurabilmenin, koşulları oluşunca birliği gerçekleştirebilmenin yollarını açık tuttuğu» ileri sürülmüştür. Yazılarını okuyunca insan maazallah ya «küfür, yalan, iftira ve tahrifat» yollarını seçselerdi ne olurdu? diye sormadan edemiyor!

Üstelik TİP G. Başkanı'nın bu sözlerine dayanarak TSİP G. Başkanı'nın ve yöneticilerinin suçlanması daha da ibret verici bir sahne oluşturuyor. Ve insan ister istemez, dürüstlüğü şart koşan sosyalizm adına yapılanlar karşısında YAZIK! demekten kendini alamıyor!

1 — Türkiye'deki demokrasiden yana güçlerin siyasal partiler düzeyinden başlayarak demokratik kuruluşların, örgütlerin ortak ilkeler etrafında birleşmelerinde yarar vardır.

2 — Bu olguya neden, ülkemizin ekonomik politik olarak dışa bağımlı bir yapıya sahip oluşu ve uluslararası tekelci sermaye ve yerli işbirlikçilerinin istemleridir. Bu arzularını (Böl-yönet ilkesinden hareketle) gerçekleştirebilecek ortamın yaratılmasıdır.

3 — Olumlu ve hayata geçirilmesi için desteklenmesi gereken bir öneri.

4 — Demokrasinin işlerlik kazanması, en temel hak ve özgürlüklerin zaafa uğramaması, soldaki güç birliği ve bütünleşmenin sağlanması, parlamentoda verilen mücadelede çalışanlar yararına uğraş gösteren milletvekillerinin güç kazanması (yalnız kalmamaları) gibi somut nedenlerden hareketle solun siyasal işbirliğine gitmesi yararlıdır.

5 — Belirtilen kitle örgütlerinin faşizme ve gericiğe karşı demokratik güç birliği için bazı nesnel koşullar gereklidir. Ancak, halkımızın ne istediğini ve nasıl yapacağını çok iyi bilmesi, özümlemesi zorunludur.

Neşet TARHAN
Ziraat Yüksek Mühendisi
ADANA

BÜYÜK SOL İÇİN BİRLEŞİK PARTİ

Bir süre önce bana Ahmet Kaçmaz kardeşimden küçük bir broşür geldi. Bunda, Behice Boran'ın Genel Başkanlığı yaptığı Türkiye İşçi Partisi'ne el uzatarak birleşme önerdiğini bildiriyordu. İçim, birdenbire ışıkla doldu: Bu, birdenbire patlayan umudumuzdan başka birşey değildi. İnsancıl us, fenerini yakmış, umutsuzluğun labirentleri arasında dolaşmağa başlamıştı. Solun, bin parçaya bölünmüş sol insanın, sol düşüncenin bir araya toplanması için sağduyu serin bir rüzgâr gibi esiyordu. Ahmet Kaçmaz'la arkadaşları ilk yiğit adımı atmışlardı.

Ahmet Kaçmaz'la arkadaşlarının yoğun karanlığı yırtan muştulu haberi, Behice Boran'la arkadaşlarının çilekeş partisinde renkli umutlar uyandırdı. Bu, doğru bir öneriydi. Bu insancıl öneriye, gereken her insancıl karşılık verilmeliydi. Ancak bu önerinin karşılığını doğru verebilmek için, ilkin yapılması gerekli kimi işler vardı: Yöneticiler olarak bir araya gelip pürüz gibi görünen bütün şeyleri saptayarak ortadan kaldırmak, yürünecek yoldaki bütün engelleri bir yana iterek birleşik partinin rahatça geçebilmesini sağlamak.

Büyük solu oluşturabilmek için Türkiye'de demokratik düzenin verdiği bütün ufak fırsatlardan yararlanarak kurulmuş tüm sol örgütleri, sırasında onun kanatları altına alıp büyük eylemlere böyle gidilmelidir. Seçimler bütün ulusun kaynaştığı zamanlara rasladığından, büyük sol da bu sıradan erişebildiği gücün derecesini anlar. Seçimlerde büyük sol, kendi yöresinde dönüp duran sola eğilimli sayısız güçlerden yararlanabilir; kendisi kertesinde olgun olmayan bu yığılları kendi amacı uğruna kullanabilir. Bu konuda Türkiye Sosyalist İşçi Partisi ve Türkiye İşçi Partisi herhalde kendi paylarına düşeni yapacaklardır.

Şu sırada sol düşüncenin karşısında, bütün demokratik güçlerle birlikte yenmek zorunda olduğu faşizm vardır. Sol, büyük sol, kendisi savaşırken yanbaşındaki işçi sınıfının bütün militan güçlerinin savaştığını da görmelidir. Bu büyük tarihsel savaşta, yani anti-faşist savaşta, bütün demokratik güçler sosyalist kavgaın siperlerinden uzakta kalmamayı görev bilmelidirler.

Hasan İzzettin DİNAMO
İSTANBUL

ANKET SORULARI

- Türkiye'de ilerici güçlerin dağınkılığının giderilmesi konusundaki görüş ve önerileriniz nelerdir?
- Türkiye solunda yer alan değişik siyasal partilerin ve grupların önemli bir çoğunluğunun işbirliği yapmasını engelleyen başlıca etkenler sizce hangileridir?
- Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nin, Türkiye İşçi Partisi'ne yaptığı işbirliği önerisi konusunda ne düşünüyorsunuz?
- Sağcı partilerin yöneticilerinin kampanyalarıyla daha şimdiden önemli bir siyasal olay niteliği kazanan 1979 yılı Kısmi Senato Seçimlerinde, solun siyasal işbirliğinin sağlanması için neleri öneriyorsunuz?
- Soldaki siyasal güçler ile, toplu halde büyük bir potansiyel taşıyan tüm demokratik kitle örgütlerinin faşizme ve gericiğe karşı demokratik güçbirliği yapmalarının koşulları var mıdır? Varsa bu güçbirliği sizce nasıl somutlanmalıdır?

Kanımcı anket soruları olarak saptanan konuları bir noktada toplamak gerekir. Türkiye'deki ilerici güçlerin dağınkılığının önlenmesi.

Türkiye'de ilerici güçlerin dağınkılığının giderilmesi için herşeyden önce ilerici güçlerin liderliğini yapanların birlikte hareket edilmesine içtenlikle inanmış olmaları gerekir. Bunun için:

- 1 — Herşeyden önce Türkiye'de solun hedefleri kesinlikle saptanmalıdır.
- 2 — Sol tek örgüt olarak birleştirilmelidir.
- 3 — Yüzeyde görülebilecek ayrılıklar nedeni ile örgüt kesinlikle parçalanmamalıdır.
- 4 — Halkın gözünde sol hareketi ve görüşleri yıpratılabilecek her türlü tutum ve davranışlardan kaçınılmalıdır.
- 5 — Her önüne gelen Türkiye'de sol görüşleri yayıyorum diye kendi görüşlerini yansıtan yayın çalışmalarından vazgeçerek bu konuda da birliğe varılmalıdır.
- 6 — Sol görüşte olduklarını iddia edenler kesinlikle birbirlerini yıpratıcı tutum ve davranışlardan kaçınılmalıdır. Tüm bu çalışmalar yapılırken de Türkiye gerçeği daima göz önünde tutulmalıdır.

Yaşar PARMAKSIZ
İlköğr. tim Müfettişi — Mersin

1. İlerici güçler arasındaki ayrılıkları değil, ortak görüşleri ortaya koymak gerekir. Örneğin anti-faşist, anti-empyalist görüşlerin ışığı altında tüm ilerici güçler birleşmelidir. DGM'lere karşı direnişin böyle bir ortaklıkla sürdürüldüğü ve başarıya ulaştığı unutulmamalıdır.

2. Bugün için hiç önemsenmeyecek kadar küçük olan teorik zıtlıklardır. Sol grupları birbirine silah çekecek kadar inatlaştıran bu teorik zıtlıklar yalnızca faşist güçlerin büyük boyutlara ulaşmasına yaramaktadır.

3. Birinci soru içeriğindedir.

4. 1979 Senato seçimlerini sağ, bir halk oylaması olarak vurgulayacaktır. Bu gerçeği görebilen her sol örgüt ve partinin sağa karşı birleşmesi, en azından seçim sürecinde teorik zıtlıkları bırakarak pratik sağın başarı sağlanmasını engellemek olduğunu görmelidir.

5. Koşul, halkın esenliğini sağlamada verilecek mücadeleye katılmaktır.

Çabuk unutan Türk halkına, 1. ve 2. MC'lerin neler yüklediği, bugünkü ekonomik, siyasal bunalmaların, cinayetlerin o zamanlardan kaynaklandığı anımsatılmalıdır.

Saygılarımla

Dr. Turhan Temuçin
Nünune Hastanesi Baştabibi
ANKARA

DİSK'İN BÖLÜNMESİ ANCAK BURJUVAZİYE YARAR

DİSK'den geçici olarak çıkartılan üç sendikamızın yeni bir konfederasyon kuracağı söylentileri, geçtiğimiz hafta yaygınlıktı. Yeni bir konfederasyon kuruluması işçi sınıfımızın ileri sendikal hareketinde önemli bir yara açacaktır. Türkiye'de işçi sınıfının ekonomik mücadelesinin zaten son derece bölünmüş olduğu düşünülürse, DİSK'in bölünmesi ve gene o aş harfleri DİSK olan bir başka konfederasyonun oluşturulması, şu anda sınıfımızın en ileri sınıf güçlerini bekleyen en önemli tehlikedir.

«Yeni konfederasyon» konusunda bir fikir verebilmek için, konuyla ilgili olarak önem taşıyan üç dokümanı buraya aktarmak istiyoruz.

Bu dokümanlardan birisi, DİSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk'ün geçen hafta konuyla ilgili olarak yaptığı basın açıklamasında Maden-İş, Bank-Sen ve Bay-sen'e yönelttiği çağrıdır.

Baştürk 17.7.1979 tarihli demecinde şöyle demektedir:

«T. Maden-İş, Bank-Sen ve Baysen Sendikaları yöneticilerinin yukarıda özetle açıkladığım DİSK ilişkileriyle hiçbir şekilde bağdaşmayan, gurupçu, uzlaşmacı, disiplinsiz, tutum ve davranışları, işçi sınıfının sendikal birliğinin DİSK çatısı altında toplanması görevini hiçe saydıklarının ve DİSK'in dışında kendilerince başka yolları denemek istediklerinin kanıtıdır.

Ancak biliyorum ki; bu sendikalarımızın tabanında bulunan işçiler, yöneticilerinin tersine büyük bir sorumluluk duygusu içindedirler. Bank-Sen, Baysen ve özellikle T. Maden-İş Sendikası üyesi işçiler patronların örgütü MESS ile karşı karşıya bırakıldıkları gurup sözleşmesi öncesinde kendilerini DİSK dışına sürüklemek isteyen yöneticilerini, DİSK'e gelerek şikâyet etmekte ve bu duruma bir an önce çözüm bulmamızı istemektedirler. T. Maden-İş Sendikasına bağlı üyelerimizin şikâyetleri özellikle şu noktalarda toplanmaktadır.

Yönetim:

- Demokratik olmayan bir tüzüğün ardına sığınarak, işçilerin seçme ve seçilme özgürlüğünü engellemektedir.
- Çeşitli sendikal kademelerde seçimle işbaşına gelen işçileri tepeden inme kararlarla görevden almakta, tasfiyeciliği had safhaya vardırılmaktadır.
- MESS ile önümüzdeki aylarda başlanacak toplu sözleşme görüşmelerinde üyelerin taleplerinin dile getirilmesini ve bugüne kadar görülmeyen bir biçimde sendika temsilcilerinin müzakerelere katılmasını engellemektedir.
- Görünürde DİSK yönetimine, gerçekte ise DİSK bütünlüğüne yönelik aleyhte propagandayı yaygınlaştırmakta, üyesi işçilerin güvenini yitirmekte, bunun doğal sonucu olarak da gerici, faşist sendikaların saldırılarına engel olamamaktadır.

DİSK, her üç sendikamızın üyelerini, özellikle işveren örgütü MESS ile zorlu bir kavgaya girecek olan T. Maden-İş üyesi işçileri ve şu anda grevde olan Bank-Sen üyesi işçileri yalnız bırakmayı asla düşünmemektedir.

Ancak, DİSK karar organlarının verdiği ve haklı gerekçelere dayanan geçici ihraç kararı yürürlüktedir. Bu üç sendikamızın yöneticileri ortaklaşa yaptıkları, işçi sınıfı üslubuna asla uymayan yazılı, sözlü açıklamaları, burjuvaziye has tavır ve yöntemleriyle DİSK'e ve yöneticilerine saldırılarını devam ettirdiklerinden, diyalog ortamını da yoketmişlerdir.

Bütün bunlara rağmen,...

- 1 — DİSK 6. Genel Kurulunda bu üç sendikamızın delegelerinin de oylarıyla ve oybirliğiyle kabul edilerek DİSK karar organlarından geçmiş bulunan Tek Tıp Demokratik Tüzük'ün her üç sendikaca, derhal genel kurulları toplanarak hayata geçirilmesi, Kaoul edilmiş Tek Tıp Demokratik Tüzük uyarınca ve DİSK'in denetimi ve gözetimi altında yapacakları yeni bir Genel Kurulla bütün organlarını yeniden oluşturmaları.
- 2 — Her üç sendikaca ve özellikle T. Maden-İş'te tasfiyeciler bir biçimde yapılan sendika içi ihraçların kaldırılması,
- 3 — T. Maden-İş Sendikasının işveren örgütü MESS ile yapmaya hazırlandığı grup sözleşmesi görüşmelerinin üyelerinin ekonomik-demokratik acil talepleri doğrultusunda ve sendika temsilcileri katılımı ile başlatılması ve sürdürülmesi.

4 — DİSK üyesi sendikaların iç işlerine karışmaktan vazgeçmeleri ve DİSK üyesi sendikalara karşı kurulan Beton-İş, Yeni Ges-İş, Ağaç-Sen, Tüm Has-İş vb. adlı «sendikaları» desteklemekten vazgeçtiklerini, DİSK ta banına ve kamu oyuna açıklamaları,

5 — Sınıf ve kitle örgütü olan sendikalar ile siyasi partilerin işlevlerinin ayrı ayrı olduğu gerçeğinden kalkarak, sendikalara parti işlevini yüklemenin yanlışlığının, sendikalarda her türlü politik görüşten üye ve yönetici olabileceğinin kabul edilmesi ve buna uygun davranılması,

6 — Yetkili sendikamızın belirlenmesinde en etkin araç olan ve DİSK'in yıllardır savunduğu ve uğruna nice mücadele verdiği Referandum'a yalnız sözde değil, özde de sahip çıkılması, son günlerde özellikle T. Maden-İş Sendikalarını referandumla tehdit eden sarı sendikalara karşı bütün ülkede ve bütün işyerlerinde referandum'a hazır olduğunun derhal açıklanması,

Halinde;

Bu olumlu adımları bir özeleştiril kabul ederek bu üç sendika yöneticilerinin; işçi sınıfının sendikal birliğinin DİSK'te sağlanmasında kararlı, bundan böyle demokratik merkezîyetçilik ilkesine bağlı, karar organlarına saygılı olmalarının inandırıcı yaklaşımları olarak değerlendireceğimden, DİSK Anattüzüğü'nün bana verdiği yetkileri kullanarak, Onur Kurulu'nun bu üç sendika ve yöneticileri ile ilgili kararlarının, yeniden gözden geçirilmesini sağlamak için, DİSK yetkili organlarına götürebilirim...»

Baştürk'ün bu demecinden sonra 21 Temmuz tarihli Politika gazetesinde «DİSK'den İhraç Edilen 3 Sendikamızın Yeni Bir Konfederasyon Kuracağı İddia Edildi» başlığı altında, ANKA kaynaklı bir haber yayınlandı:

«Ankara, (ANKA) — DİSK'den bir yıl süreyle ihraç edilen Maden-İş, Bank-Sen ve Baysen Sendikalarının DİSK'i olağanüstü genel kurula çağıracakları, ancak, bunun başarısız olması halinde bu üç sendikamızın ağustos ayı içerisinde ayrı bir kongre toplayarak, yeni bir konfederasyon kurma kararı alacakları öğrenildi.

Bu üç sendika yöneticilerinin, DİSK'te olağanüstü kongrenin yapılmasını sağlamak için DİSK'e bağlı bazı sendikaların yöneticileriyle görüşme yaparak destek aradıkları, ancak gerekli desteği görmedikleri ifade edildi. Maden-İş Genel Başkanvekili Kemal Daysal, Bank-Sen Genel Gekreteri Yücel Çubukçu ve Baysen Genel Başkanı Cevat Özhasırcı DİSK'e bağlı Sosyal-İş Sendikaları Genel Başkanı Özcan Kesgeç ile bir görüşme yaptılar. Görüşmede DİSK'in içinde bulunduğu durumdan kurtarılması için olağanüstü genel kurula gidilmesini ve Sosyal-İş'in de bu öneriye imza atmasını talep ettiler. Edinilen bilgilere göre, Özcan Kesgeç, bu görüşmede üç sendika yetkililerine DİSK'teki bunalım ve tasfiyelerin bu dönemde başlamadığını söyledi. Kesgeç şöyle dedi:

«Siz DİSK'ten kaçmak istiyorsunuz. Biz yapılan tasfiyelere nasıl karşı çıktysak üç sendikamızın ihracına da karşı çıktık. DİSK'ten kaçmak değil, DİSK'in bütünlüğünü korumak görev olmalıdır.»

Bu görüşme sırasında adı geçen üç sendika yöneticisinin «Biz bu işi Ağustos ayında bitireceğiz» şeklinde konuştuğu kaydedildi.

İzlenecek Yol

Öte yandan Baysen, Bank-Sen ve Maden-İş Sendikalarının konfederasyondan geçici bir süre «ihraç» edilmiş olmaları nedeniyle olağanüstü kongre çağrısına imza yetkisinin yasal olarak mümkün olmadığı ifade ediliyor. Olağanüstü Genel Kurul için en az «DİSK üyesi» 5 sendikamızın kongre talep etmesi zorunluluğu olması nedeniyle de yeni bir kongrenin gerçekleşmesinin olanaksız olduğu belirtiliyor...

İsim DİSK'e Benzetilecek

Bu arada kurulmasına çalışılan yeni konfederasyonun adının DİSK'e benzetilmesi için çalışıldığı da belirtildi. Bu nedenle de konfederasyonun adının «Demokratik İşçi Sendikaları Konfederasyonu» (DİSK) olarak belirlendiği öğrenildi.»

Maden-İş Genel Başkanı Kemal Türkler'in şirket adına sahipliğini yaptığı Politika Gazetesi, bu ajans haberinin yanına haberle ilgili kendi değerlendirmesini de «Bu Haber Nasıl Üretildi» başlıklı bir yazıyla koymuş. Politika Gazetesi bu konuda şöyle diyor:

«DİSK'ten geçici olarak ihraç edilen üç sendikamızın ayrı bir konfederasyon kuracağı yolunda bir

haber okudunuz. Dikkatli okuyucularımız, haberde «öğrenildi», «bildirildi» gibi bitiş kelimeleri kullanılırken, «öğrenilen» ve «bildirilen» kaynak hakkında hiç bir söz edinilmediğinin farkına varmışlardır.

Gerçekten de haber gazetecilik dilinde «üfürüktür».

Haber veren ANKA Ajansı'nın sorumlu yöneticileri olan Teoman Erel ve Müşerref Hekimoğlu, tattıdedirler. Ajans, Maden-İş, Bank-Sen ve Baysen gibi sınıf ve kitle sendikacılığında ödün vermeyen işçi sendikalarına düşmanlığı ile tanınan Varlık Özmenek isimli bir gazetecinin etkinliğine kalmıştır.

TİP üyesi olan Varlık Özmenek, daha önce TİP çevrelerinden ısrarla yayılmak istenen «Yeni bir Konfederasyon kuruluyor» yolundaki söylentileri, ciddi bir ajansın haber sayfalarını kullanarak kamuoyunu etkilemeyi denemektedir.

Haber dikkatli okunduğunda, yine TİP'li olan Sosyal-İş Sendikası Genel Başkanı Özcan Kesgeç'le yapılan kısa bir konuşmaya yer verildiği görülecektir. Özcan Kesgeç'in bu haberde söylediklerini Maden-İş, Bank-Sen ve Baysen Sendikası yöneticileri doğrulamaktadırlar. Ancak, haberin bu konuşmadan sonraki bölümünde kaynak gösterilmeden öne sürülen iddiaların kesinlikle yalan olduğunu ve kasıtlı olarak yazıldığını belirtmektedirler. Yine bu üç sendikamızın yetkilileri, DİSK'e bağlı sendikaların yöneticileri, DİSK Olağanüstü Genel Kurulu'nun toplanabilmesi için görüşmeler yaptıklarını saklamamaktadırlar. Üç sendikamızın yetkilileri, DİSK'te bir yönetim bunalımının bulunduğunu ve bunalımdan çıkış yolunun ise olağanüstü genel kurulla olanaklı olduğunu açıkça söylemektedirler...»

Görüldüğü gibi, Politika Gazetesi ANKA'nın haberini yalanlamaktadır. Ama bu açıklama netlikten uzaktır. Çünkü dikkat edilirse, Politika'nın kesinlikle yalanladığı nokta, sözkonusu üç sendika yöneticisinin Özcan Kesgeç'le konuşurken «biz bu işi Ağustos ayı içerisinde bitireceğiz» dedikleri iddiası üzerinde yoğunlaşmış ve DİSK'de olağanüstü genel kurul gereği vurgulanmıştır.

Olağanüstü genel kurul gerçekleşmediği, DİSK'in delege çoğunluğu bu öneriyi benimsemediği ve gelecek yıl yapılacak olağan genel kurulu beklediği takdirde, ilerlemeci sendikaların tutumu ne olacaktır? Asıl önemli olan bu nokta, Politika'nın açıklamasında açıklıktan uzaktır.

Politika'nın açıklamasını iki türlü yorumlamak mümkündür:

- a) Adı geçen üç sendika hiçbir şekilde yeni konfederasyon kurma niyetinde değildir.
- b) Bu sendikalar yeni konfederasyonu Ağustos ayı içinde kurmak niyetinde değildir.

Sanırım ki, birinci yorumu (asıl istenilen yorumu) Politika'nın bu açıklamasından çıkarmak aşırı bir iyimserliktir. Bizce, yalanlama daha çok ikinci yoruma — ya da niyete — göre kaleme alınmıştır. Anlaşıldığına göre, ilerlemeciler, yeni bir konfederasyon kurmanın getireceği haklı tepkileri göğüslemek ve DİSK merkezini haksız göstermek, «olağanüstü genel kurul» çabalarıyla kendilerinin «iyi niyetini» kanıtlamak için Ağustos ayında bir konfederasyona gitmeyi «erken» bulmaktadırlar. Fakat yeni konfederasyon kurma niyetini, hatta onun da kısa adının DİSK olması tasarısını taşımaktadırlar. Nitekim, DİSK genel başkanının sözkonusu üç sendikaya yaptığı sendikal birlik çağrısına, Aydın Engin'in «Tırmık» Köşesinin üç gün üstüste verdiği cevap, bu önerilerin ve koşulların hiçbirisinin ilerlemeci sendikalar tarafından kabul edilmeyeceğini göstermektedir.

Gene konuyla ilgili olarak, Mao'cu Aydınlik gazetesinin kargaşa yaratmak ve bu ayrılığı körüklemek gayretleri göze çarpmaktadır. Geçtiğimiz hafta içinde Aydınlik'ın verdiği bir haberde, DİSK yöneticilerinin ve Maden-İş eski yöneticilerinden Hüseyin İkinci ile birlikte, Maden-İş'e karşı Met-Sen adlı yeni bir sendika kurma faaliyeti içinde oldukları, Türkiye İşçi Partisi MYK üyelerinden İstanbul İl Başkanı (ve eski Maden-İş Bursa temsilcisi) Selim Mahmutoglu'nun da bu görüşmelere katıldığı, hatta bu amaçla TİP parti binalarından birisinde toplantı yapıldığı öne sürülmektedir.

Bu haberin gerek DİSK gerekse TİP tarafından tektzip edilmesini istemek ve beklemek sendikal birliği savunmanın bir gereğidir. Çünkü şayet böyleli niyetler varsa, bunlar ilerlemecilerin olumsuzluklarına ve ayrılıkçı grupçu tutumlarına karşı, benzer hataya düşmek demektir.

DİSK'in bu sayfada ele aldığımız bu sorunuyla ilgili görüşlerimizi, 4. cü sayfadaki yorum yazımızda bulacaksınız.

Arap Ülkeleri Komünist ve İşçi Partilerinin Bildirisi

Emperyalizm, Siyonizm ve Gericiliğe Karşı

Geçtiğimiz yılın ortalarında yapılan Arap Ülkeleri Komünist ve İşçi Partileri toplantısında «Arap dünyasında, emperyalizm, siyonizm ve gericiliğe karşı savaşmak, teslimiyetçi planları bozmak, İsrail tarafından işgal edilen bölgeleri kurtarmak, Filistin Arap Halkına yasal haklarını sağlamak, bağımsızlığı kökleştirmek, demokrasi ve sosyal ilerleme için etkili bir ilerici yurtsever cephenin yaratılması için» başlığı altında bir bildiri yayınlanmıştır. Arap ülkeleri Komünist ve İşçi Partilerinin, Ordadoğu sorunu ve doğal olarak bu sorununun birinci halkasını teşkil eden Filistin halkının kurtuluş hareketi konusundaki görüşlerini özlü şekilde belirten metni, özet halinde aşağıda yayınlıyoruz. Söz konusu toplantıya katılan partiler şunlardır: Ürdün Komünist Partisi, Cezayir Sosyalist Öncü Partisi, Sudan Komünist Partisi, Irak Komünist Partisi, Lübnan Komünist Partisi, Fas İlerleme ve Sosyalizm Partisi ve Mısır Komünist Partisi.

Bildiri'nin «Arap Dünyasındaki Durum» başlığı altındaki bölümünde; Arap ulusal kurtuluş hareketinin politik bağımsızlığın kazanılması, bir kısım Arap ülkelerinde ilerici yurtsever rejimlerin kurulması, ekonomik adalet ve dünya kapitalist pazarlarına olan bağlılığın görece olarak azalması yolundaki politik, ekonomik ve sosyal kazanımlarında görüldüğü gibi, somut başarılar kazandığı belirtilerek şu görüşlere yer verilmektedir:

«Arap ulusal kurtuluş hareketinin şimdiki aşaması esas olarak ulusal demokratik devrim aşamasıdır, ki bu, ulusal kurtuluş ve sosyal ilerleme hedeflerinin yakınlığı ve çözümlerinin sınıf mücadelesinin sertleşmesiyle artan ölçüde hayatlaştığı ve karmaşıklaştığı yeni koşullarda gelişmektedir.

«Şimdiki aşamanın önemli bir özelliği Arap ulusal kurtuluş hareketinde derinleşen politik ve sınıfsal farklılaşma sürecidir. Bazı güçler hareketin genel ulusal sorunları, bu arada sosyal ve ekonomik alanlardaki sorunları çözmeye daha ileri gelişmelerini durdurmaya çalışmaktadırlar. Bu, Arap kurtuluş hareketi için bir tehdit, çünkü mücadelenin durması, geri çekilmekle aynı anlamdadır. Bunun ötesinde bazı güçler, Arap kurtuluş hareketini terk etmekte ve çıkarları yeni sömürgeciliklerle çaktığı ölçüde harekete karşı düşmanca bir tavır almaktadırlar. Öte yandan, bu hareketin gelişmesini kökleştirmek için çalışan, onun anti-emperyalist ulusal yanlarını güçlendirmek ve ekonomik ve sosyal muhtevasını geliştirmek, bu arada halk yığınları ve onların artan faaliyetlerine dayanmak isteyen güçler vardır. Bu, işçi sınıfının, köylülüğün ve genel olarak emekçilerin, Arap ülkeleri Komünist ve İşçi Partileri'nin, devrimci demokratik çevrelerin ve hareketlerin amacıdır.

«Farklılaşma süreci, gelişme düzeyleri ve ilgili ülkenin nesnel koşullarına bağlı olarak değişmektedir. Sosyo-ekonomik gelişme perspektifi etrafında sınıf mücadelesinin keskinleşmesi ve emperyalizm ve gericiliğe karşı mücadelenin şiddetlenmesi ile derinleşmektedir.»

Arap ulusal kurtuluş hareketinin politik, ekonomik ve sosyal alanlardaki kazanımları, yurtsever ve ilerici muhtevasının güçlenmesi, dünya devrimci hareketleriyle bağlarının gelişmesi sonucu emperyalizm, siyonizm ve gericiliğin daha da saldırganlaştığı, ekonomik ve petrol üretim merkezi olan, büyük stratejik önemi bulunan Arap dünyası üzerinde tam bir Amerikan denetimi ve güdümü için en zorba yollara ve bölgedeki gericiler, aşırı sağ güçlere başvurulduğu belirtilen bildiri, emperyalizm ve müttefiklerinin Arap-Sovyet dostluğunu ve politik, ekonomik, kültürel, askeri alanlardaki işbirliğini bozmaya ve böylece Arap kurtuluş hareketini gerçek ve güçlü müttefikinin desteğinden yoksun bırakarak, dünya devrimci hareketinden tecrit ederek emperyalizm, Siyonizm ve gericiliğin oyunlarına düşürme-

ye çalıştığına işaret edilmektedir.

Filistin direniş hareketinin Arap ulusal kurtuluş hareketi saflarında, bölgede emperyalizm, Siyonizm ve gericiliğe karşı ve bozguncu planların uygulanmasını engellemek için verilen mücadelede önemli bir yeri olduğu söylenen bildiri, ayrıca Arap ülkeleri Komünist ve İşçi Partileri'nin, çıkarbirliği ve ortak amaçların emperyalizm ve gericiliğin saldırganlığı karşısında çeşitli yollarla mücadele eden Arap ve Afrika halklarını birleştirdiğine ilişkin görüşüne yer verilmektedir.

Bildiri'nin «Mücadelenin Hayati Hedefleri» başlığını taşıyan son bölümünde ise şu görüşler yer almaktadır:

«Emperyalizme, Siyonizm ve gericiliğe karşı, teslimiyetçiliği bozmak, işgal altındaki Arap bölgelerini kurtarmak, Filistin'in Arap halkına ulusal haklarını sağlamak için mücadelenin programı aşağıdaki hedeflerin uygulanmasını öngörmektedir:

«1 — Tüm Arap dünyasında, tüm ilerici yurtsever güçleri ve akımları kapsayacak, gerçekçi somut mücadele programı üzerine kurulu direniş temelini yaygınlaştırılması ve birleşmesini öngören, Arap ulusal kurtuluş hareketinin durumunda gerekli değişiklikleri etkilemeyi ve onu şimdiki aşamanın görevleri düzeyine yükseltmeyi, aynı zamanda emperyalizmin tüm planlarına karşı ortak bir mücadele yükseltmek üzere Arap dayanışmasını geliştirmeyi ve güçlendirmeyi amaçlayan geniş bir ilerici yurtsever cephe oluşturmak.

«2 — İlerici yurtsever rejimleri, düşürme, alaşağı etme girişimleri karşısında korumak, onların emperyalizm, Siyonizm ve gericiliğe karşı verilen mücadelede rolünü güçlendirmek.

«3 — Tüm zayıf noktalarını ortadan kaldırarak, giderek artan ciddi saldırılara karşı koymasını sağlayarak, Sedat'ın teslimiyetçiliğini kesinlikle reddederken, başta ABD emperyalizmi olmak üzere emperyalizm, Siyonizm ve gericiliğe karşı istikrarlı bir mücadele çizgisi izleyerek ve onların bölgedeki plan ve oyunlarını boşa çıkararak, direniş cephesini güçlendirmek.

«4 — Siyonist düşman karşısında Suriye cephesinin güçlenmesini sağlamak üzere gerekli politik, maddi ve askeri koşulları yaratmak, Suriye, Filistin direniş hareketi ve Lübnan ilerici yurtsever hareketi arasında yakın mücadele ilişkileri kurmak.

«5 — Filistin devrimi güçlerine bağımsızlıklarını koruma temelinde Filistin Arap halkının evlerine dönme, kendi kaderini tayin, bağımsız ulusal devletini kurma ve meşru ulusal haklarının tam olarak tanınması için, bu halkın tek meşru temsilcisi Filistin Kurtuluş Örgütü'nün önderliğinde yürüttükleri mücadelede şimdiki potansiyeli korumaya ve güçlendirmeye yardımcı olacak; Filistin Arap halkının bağımsız ulusal kişiliğini ifade eden politik kararların kabul edilmesi için tam politik, maddi ve

Filistin halkı değişik ülkelerde çoğunlukla göçmen kamplarında yaşamını sürdürmeye çalışıyor. Fotoğrafta Amman'daki Filistin göçmen kampı görülüyor.

askeri yardımda bulunmak.

«6 — İsrail saldırganlığı karşısında ve ülkenin güney bölgelerindeki işgalcilerin koşulsuz olarak çıkarılması için, Lübnan'ı Arap hüviyetinden ayırmak ve ırkçı komünel formasyona sokmak isteyen tecrit edici Siyonist planlara karşı, Lübnan ulusal hareketini ve Lübnan'ın birliğini ve Arap karakterini korumak için çalışan tüm güçleri desteklemek.

«7 — Mısır'daki ulusal demokratik hareketi Sedat'ın çizgisine karşı verdiği mücadelede desteklemek, böylece Mısır'ın emperyalizm ve İsrail işgaline karşı mücadelede Arap cephesindeki doğal yerini bir kez daha almasını sağlamak.

«8 — Basra Körfezi ve Arap Yarımadasında yeni askeri bloklar kurma planlarını bozmak, saldırgan amaçlara hizmet edecek yeni askeri üsleri kaldırmak, bölgedeki yabancı birliklerin geri çekilmesi ve devletlerin bağımsızlığının korunması, uluslararası hukuk kurallarına uygun olarak denizcilik özgürlüğünün sağlanması için mücadeleyi yoğunlaştırmak.

«9 — Kitlelere en geniş demokratik özgürlüklerin temini için halk hareketleri ve ilerici güçlerin girişimde bulunması, bu güçlerin faaliyetlerini kısıtlayıcı her tür uygulamaların ve biçimlerin terk edilmesi, bazı Arap ülkelerinde hâlâ yürürlükte olan baskıcı anti-Komünist yasaların kaldırılması.

«10 — Ulusal cephelerin ve ittifakların etkinliğini güçlendirilmesi, faaliyetlerinin muhtevasının zenginleştirilmesi, katılanların rolünün ve faaliyetlerinin artırılması, artan emperyalist, Siyonist ve gericiler oyunları karşısında güçlerin ve fırsatların azami ve etkin hareketi için kitlese halk örgütlerinin rolünün artırılması.

«11 — Demokratik sosyo-ekonomik dönüşümleri derinleştirmek, halk yığınlarının taleplerinin tatmini, ülkenin kaderini kararlaştırmadaki rollerini kalıcı maddi bir kurtuluş ve emperyalizm, Siyonizm ve gericilik ittifakına karşı mücadelede kitle temel göstererek derinleştirmek.

«12 — Emperyalizm, Siyonizm ve teslimiyetçilere karşı mücadelenin yararına, halklarımızın gelişmesi ve ilerlemesi yararına Sovyetler Birliği ile her alanda dostluk ve işbirliğini sürekli olarak güçlendirmek.

«13 — Afrika'daki devrimci hareketler ve rejimlerle işbirliği ve dayanışma ilişkilerinin sürdürülmesi, emperyalizmin ve gericiliğin oyunlarına karşı mücadelenin, Güney Afrika, Zimbabve ve Namibya halklarının ve devrimci örgütlerinin ırkçı ayrımcılığa karşı ve ulusal kurtuluş için verdikleri haklı mücadelesinin desteklenmesi.

«14 — Dünya Komünist Hareketinin Marksizm - Leninizm ve proletarya enternasyonalizmi ilkeleri üzerinde birliğinin derinleştirilmesi mücadelesini güçlendirmek.

«15 — Tüm anti-komünist ve anti-Sovyet eğilim ve yönelimlere karşı mücadeleyi güçlendirmek.»

FAŞİZM VE SANAT

FAŞİZM, SADECE İŞÇİ SINIFI HAREKETİNE, ONUN SİYASAL VE EKONOMİK MÜCADELESİNE SALDIRMAKLA KALMAZ. ONUN BİLGİ VE KÜLTÜR ALANINDAKİ KÖKLERİNE VE GÖRÜNÜMLERİNE DE HAYAT HAKKI TANIMAZ.

Faşizm ile sanat sözcüklerinin yan yana getirilmesi yadırgatıcı olabilir. Çünkü, yaygın kani faşizmin sanata düşman olduğudur. Bir anlamda doğrudur bu. Ne var ki, faşizmin düşman olduğu ilerici, demokrat bir sanattır. Faşizmin düşman olduğu, yaktığı; yaratıcılarının sürdürdüğü, zindanlara attığı, öldürdüğü sanat budur. Yoksa, kendi ideolojisini yayan, kendi ideolojisi doğrultusunda kullandığı «sanat»a hiçbir düşmanlığı yoktur, faşizmin. Tersine onu yüceltir, besler ve egemen kılmaya çalışır.

Faşizmin neden sanata düşman olduğunun irdelenmesine geçmeden, faşizm olgusuna, genel teorik çerçevede de olsa değinmek gerekir.

Faşizmin emperyalist çağın ürünü olduğu bir gerçek. Emperyalist dönemde yükselen işçi sınıfı hareketini bastırma ve burjuvazinin içine düştüğü genel çaresizliğe «çözüm» getirme iddiasını taşır. Bu iddiayla ortaya çıkarken, sadece işçi sınıfı hareketine ve emekçi sınıflara değil, tekeli sermayenin çıkarına ters düşen, her şey ve her kuruma saldırır. Bunun içinde burjuvazinin diğer kesimleri de bulunur. Dar bir tekelciler zümresi tehlikede gördükleri çıkarlarını sağlama alabilmek için, küçük burjuvaziye, orta burjuvaziye hatta büyük sermayenin görece «liberal» kesimlerine de saldırır. Faşizmin «finans kapitalin en gerici, en şoven, en emperyalist unsurlarının açık terörcü diktatörlüğü» olarak tanımlanmasının nedeni de budur. Çünkü faşizm, aynı zamanda «azgın bir kudurganlıktır.» Gerek tirmanış döneminde, gerekse iktidarı aldıktan sonra olsun, önüne çıkan ya da çıkabilecek her türlü engeli ortadan kaldırmaya ve etkisizleştirmeye çalışır. Bu nedenle toplumda ileri, doğru, insanlıktan yana ne kadar kurum ve eğilim varsa hepsini ortadan kaldırmaya ve silip süpürmeye çalışır. Bu yolda her türlü yöntemi dener. Sindirme, baskı altına alma, öldürme, faşizmin, ilerici sanatçılara, bilim adamlarına uyguladığı yöntemlerden sadece birkaçıdır.

Çünkü faşizm, sadece işçi sınıfı hareketine, onun siyasal ve ekonomik mücadelesine saldırmakla kalmaz. Onun bilgi ve kültür alanındaki köklerine ve görünümüne de hayat hakkı tanımaz. Bu faşizmin yalana ve aldatmaya dayalı karakterinden kaynaklanır. Bu nedenle dünyanın bilimsel kavranmasına, algılanmasına ve dönüştürülmesine dayanan sanatsal yaratıma olanca hoşgörüsüzlüğüyle karşı koyar. Çünkü faşist kudurganlığın gerçeğe tahammülü yoktur. Oysa sanat, hangi düzeyde olursa olsun, özde, gerçeğin araştırılması, bulunması ve dönüştürülmesine dayanır. İşlevsel olarak bir bilgi türüdür. Bilim gibi, felsefe gibi.

Sanat, «kendine özgü yolları olan, kendine özgü yöntemlerle işleyip sonuçta ulaşan bir bilgi türüdür. Ama bir bilgi türü olarak, dünyayı algılama, kavrama, yorumlama ve değiştirme sürecinin çok önemli ayrılmaz bir unsurudur. Öyle ki, sanatın tarihi, gerçekliğin artistik yansıtılışının, bilince çıkarılışının ve dünyayı estetik kavrayış yoluyla insan tarafından dönüşüme uğratılmasının tarihidir.» Bu nedenle faşizm, gerçek sanatın, doğru sözlü sanatın düşmanıdır.

Sanatın işlevinden gelen bu düşmanlığın yanında, faşizmin sanata

düşmanlığının bir başka nedeni de sanatçının niteliğinden gelmektedir. Sanatçı, hangi sınıfsal kökene sahip olursa olsun, birey olarak kişiliğinin yitmesi ve baskı altına alınmasıyla karşı karşıyadır, faşist yönetimlerde. Bu kişiliğin yitmesi kolektif bir bilinç içinde, daha yüksek düzeyde bir erime değil, faşist devletin mutlaklığı uğruna, kişiliğin yok edilmesidir. Buna karşı direnemez sanatçı. Direnmek istedikçe ezilir. Bu nedenle sanatçıların büyük çoğunluğu, faşizme karşı işçi sınıfından yana tavır alır. Faşizmin, ilerici sanatçılar ve doğru sözlü sanat üzerinde ekonomik siyasal ve ideolojik baskılar uygulamasının nedeni budur.

Öte yandan insanlığın yüzyıllar boyu geliştirdiği ileri kültür değerlerini reddederek, kendi ideolojisi doğrultusunda, sözde değerler yaratıp, onları yüceltir.

Faşist ideolojinin yönlendirdiği sanat, faşizmin gerçeğe olan düşmanlığını içinde taşır. Gerçeği çarpıtır, faşist ideolojiyi yaygınlaştırmak yolunda onu ters yüz ederek sunar. Toplumdaki çelişkileri ve çatışmaları ve onların ürünü olan gerilimleri değil, «faşizmin gereksediği ortamın yaratılmasında katkıda bulunabilecek düzmece çelişki ve çatışmaları» yansıtır. Örneğin, Almanya'da yaşanan Yahudi düşmanlığı, üstün ırk, üstün insan gibi. Ayrıca güce tapmanın, fiziksel gücün yüceltilmesi de önemli bir yer tutar bu sanatta.

Faşizm, kendine özgü bir sanat yaratabilir mi? Ya da yaratılan şey gerçekten sanat olur mu? Bu soruların cevabını aramaktan çok şunu vurgulamakla yetinelim. Faşizm, her zaman kendi hizmetine soyunan, kalemini faşizmin emrine sunan «sanatçı»lar bulmuştur. Malaparte bunların en çarpıcı olanıdır. «Kaputt» yazarının faşizmin hizmetine soyunması herhalde bir rasianti olmasa gerek. Fakat bunların üçü beşi geçmediğini düşünürsek, büyük bir sanatçı çoğunluğunun faşizme karşı olduğunu görürüz. Bunlar sosyalist olsun ya da olmasın temelde faşizme karşıdır.

Bu noktada faşizme karşı, sanatın görevi ortaya çıkmaktadır. Sanat, faşizme karşı ne yapabilir? Sanatın anti-faşist mücadeledeki yeri nedir?

Anti-faşist mücadelenin çok yönlü, kitlesel ve örgütlü bir mücadele olduğu gerçeğinden hareketle, bu anlamda sanatın ne yapabileceğini irdeleneceği çalışalım. Anti-faşist mücadelenin çok yönlülüğü, hayatın her alanını kapsamasındandır. Günlük yaşantıdan yaşama biçimine; ekonomik, siyasal mücadeleye; sanat ve kültür alanındaki yaratımlara kadar geniş bir alanı içine alır. Sanatı ve sanatın faşizme karşı olan görevini de bu geniş boyutluluk içinde düşünmek gerekir.

Bu anlamda sanatın, anti-faşist mücadelede önemli bir yeri olduğunu söylemek, kimilerine ters gelse de, doğru olur. Anti-faşist mücadeleye sanat yoluyla katkıda bulunmak ya da anti-faşist mücadelenin sanatsal yanını kotarmak gerçekçi sanata düşmektedir. Kuşkusuz faşizm döneminde olsun, faşizmin tirmanış sürecinde olsun, sanatın da yapabileceği azımsanmayacak görevler vardır ve bunları eksiksiz yerine getirmelidir.

Brecht, kültürün savunulması

FAHRETTİN ÇELİK

için ikinci uluslararası yazarlar kongresindeki söylevinde şöyle diyor: «Değimiz doğruysa, yani kültür, halkların üretkenliğinin ayrılmaz bir parçasıysa, aynı zorba saldırısı yüzünden hem ekmeğimizi hem de şiirimizi yitiriyorsak, yani kültür elle tutulur maddesel bir varlıksa, onu savunmak için ne yapacağız?»

...Kültür kendi başına ne yapar? Savaşabilir mi? Savaşıyor, demek ki savaşabiliyor?»

Ve bu savaşta kültür, gerçek silahlarını kullanmalıdır, diyor Brecht.

Nedir, kültürün ya da sanatın gerçek silahları? Her şeyden önce bu silah «gerçek» tir. Gerçeği savunmak ve onu faşizme karşı bir silah olarak kullanmak. Faşizme karşı mücadelede sanata düşen görevlerden birisi ve en önemlisi «gerçek»i arayıp bulmak ve diyalektik bütünselliği içerisinde yansıtmaktır. Faşist saldırı ve demagojilerin toplum üzerindeki etkinliğini silmeye çalışmaları ve kitlelere faşizmin gerçek yüzünü sanatsal olarak, sanatın kendi kalıpları içerisinde, kendi diliyle göstermeye çalışmalıdır, sanat.

Yalnız burada sanatçı için aşılması gereken önemli bir sorun vardır. Sanatçı kişiliğinin, sanatsal duyarlılığının üstünde asıl belirleyici olan ilişkiler içerisinde girmiş olmak gerekir.

Çünkü, faşizme karşı mücadelede sanatçının iyi niyeti, sağduyusu ya da faşizme karşı oluşu yetmez. Bir başka deyişle birey olarak sanatçı, ne kadar ilerici, demokrat, sosyalist olursa olsun, faşizme karşı mücadelede örgütsüz başarısızlık kesindir. Anti-faşist mücadele herşeyden önce örgütlü ve kitlesel bir mücadeledir. Bir cephe bütünlüğü içinde verilir. Onun bütünselliği içinde yer alan sanatsal mücadele de örgütlü olmak zorundadır.

Anti-faşist mücadelenin örgütleri ve bu örgütlerin cephe bütünlüğü içinde sanatçı da yerini almalıdır. Yani sanatçı, tutarlı bir anti-faşist mücadele verecekse, bu örgütlerle organik bağ içinde bulunmalıdır.

Bu noktada sosyalist sanatçının görevi, faşizme karşı mücadelenin temel gücü işçi sınıfı ve onun siyasal örgütlü, partisiyle organik olarak bütünlükte, partisiyle organik olarak bütünlükte, yoksa hem «sosyalist» olmak, hem de örgütsel bir bağla bağlanmaktan kaçınmaktan, değil, anti-faşist mücadeleye girmek, sıradan bir demokrat bile olunamaz. Anti-faşist mücadelenin temel gerçekliği örgütlülük ve bu bilimsel bir gerçekse, sanatçı da kademe kademe bu örgütleme içinde yerini almalıdır. Partide ya da demokratik halk cephesini oluşturmuş başka örgütlenmelerde.

Tutarlı bir anti-faşist mücadelenin sanat ve sanatçıya yüklediği görev budur. Örgütlülük. İşçi sınıfı partisi yörüngesinde mücadelenin yükünü omuzlayarak, gerçeğin silahını faşizmin kalelerine savurmak.

1977-1978 ULUSLARARASI LENİN ÖDÜLÜ 6 KİŞİYE VERİLDİ

«Uluslar Arasında Barışı Sağlamak İçin» yapılan çalışmalarda üstün başarı gösteren kişilere verilen Uluslararası Lenin Ödülü'ne bu kez barışı koruma ve güçlendirme yolunda gösterdikleri üstün çalışmalardan dolayı 4'ü kadın 6 kişiye verildi.

1977-1978 Uluslararası Lenin Ödülü'ne;

1. Kurt Bachmann - Alman KP Prezidyum üyesi (Federal Almanya)
  2. Freda Brown - Uluslararası Demokratik Kadınlar Federasyonu Başkanı (Avustralya)
  3. Angela Davis - KP üyesi (ABD)
  4. Kumar Padmanabhan Sivasankar Menon - Hint/Sovyet Kültür Topluluğu Başkanı (Hindistan)
  5. Halina Skibniewska - Devlet yöneticisi (Polonya)
  6. Vilma Espin Guillois - Küba Kadınlar Federasyonu Başkanı (Küba)
- layık görüldüler.

Uluslararası Kültürel İlişkilerde Olumlu Girişimler

ULUSLARIN HALKLARIN ORTAK SORUNLARI, İNSANLIĞIN İLERİCİ DEMOKRATİK KÜLTÜREL BİRİKİMİNDEN TÜM HALKLARIN BİRLİKTE SONUÇLAR ÇIKARMASINI, KÜLTÜREL GELİŞMENİN BU TEMEL ÜZERİNDE HALKALANMASINI İNSANLIĞIN GÜNDEMİNE ACİLEN GETİRMEKLE KALMIYOR, BU YÖNDE SOMUT ADIMLARIN ATILMASINI DA ZORLUYOR. ELBETTE TÜRKİYE'NİN KÜLTÜR ÜRETİCİLERİ, İŞÇİ SINIFI VE EMEKÇİ HALKIMIZ, BU YÖNDE KENDİ ÜLKELERİNİN ETKİNLİĞİNİ DE İSTEYECEK, OLUMLU GİRİŞİMLERİ DESTEKLEYECEKTİR

Barış mücadelesinin bütün dünyada siyasal ve toplumsal ürünlerini vermekte olduğu şu günlerde, uluslararası kültürel ilişkilerde atılan yeni adımlar, bu ürünlerin derinliğine etkinlik kazınmasını da sağlayacaktır. İnsanlığın ortak sorunlarının çözümünde ortak çaba harcanması, her gün biraz daha

zorunluluk olarak kendini dayatmaktadır. Ulusların, halklığın ilerici, demokratik kültür birikiminden tüm halkların birliktelikte sonuçlar çıkarmasını, kültürel gelişmenin bu temel üzerinde halkalanmasını insanlığın gündemine acilen getirmekle kalmıyor bu yönde somut adımların atılması'nı da zorluyor. Elbette

Türkiye'nin kültür üreticileri, işçi sınıfı ve emekçi halkımız, bu yönde kendi ülkelerinin etkinliğini de isteyecek, olumlu girişimleri destekleyecektir.

Türkiye Yazarlar Sendikası'nın bu doğrultuda, kapitalist ülkelerin ilerici kültür kuruluşlarıyla olduğu kadar, sosyalist ülkelerin yazar ve sanat örgütleriyle geliştirdikleri kalıcı ilişkiler, başından beri saygı uyandırmaktadır. Nitekim Bulgaristan Halk Cumhuriyeti Devlet Başkanı Todor Jivkov, Türkiye'ye geldiği günlerde iki komşu ülkenin ortak sorun ve amaçlarını bütünlük içinde ele almış, iki ülkenin yazar ve sanat örgütlerinin kültürel alandaki ortaklaşa atılımlarını överek, saygıyla karşıladıklarını, iki ülke halkının kültürel yakınlaşmasında iti-

ci rolü olduğunu belirtmiştir. Bulgaristan Kültür Bakanı Ludmila Jivkova ise, halkların kültürel değişimini demokratik bir temele oturtmanın gereğini vurgulamıştır.

Ludmila Jivkova, «Uluslar birbirleri ile ne gibi kültürel değerlerle ilişki kurabilirler?» sorusunu, halkların geleceği karşısında duyduğu sosyalist sorumlulukla şöyle açıklıyor: «Gelecek bize bu soruyu haklı olarak soracaktır. Bizler, bütün insanlığın geleceği, evrimi önünde sorumluluk taşıyoruz. Bulgaristan Halk Cumhuriyeti, uluslararası kültürel eyleminde her zaman bu noktadan hareket etmiştir ve etmektedir. İlkesel görüşümüze göre, kültür değişimi, demokratik ve tertemiz bir temele oturtulmalıdır. Zorbalık, pornografi savunuculuğuna set çekmek üzere önlem almak her ulusun ve her devletin, giderek boynunun borcudur.»

Bu belirleme, ülkelerin emperyalist kültür karşısında, gerici ve faşist barbarlık karşısında taşınmaları gereken sorumluluğu açık bir biçimde özetliyor. Bugün her türlü gericiliğe karşı yürütülen demokrasi, barış ve ilerleme mücadelesi, kültürel alandan kopuk kalmaz. Sınıf mücadelesinin her türlü alan ve biçimi, kültür öğelerini de içermek zorundadır. İnsanlığın, faşizmin yerlebir edildiği aydınlık geleceği, herşeyden önce yarının kültür birikimiyle güvence altına alınacaktır.

Kültür Bakanlığının, ilerici ve sosyalist ülkeler sinemasının seçkin örneklerinin sergilenmesi yönündeki adımı, tüm kültürel ürünlerin uluslararası alış-veriş ortamına yaygınlaştırılmalıdır. Azerbeycan Kültür Bakanlığıyla yapılan görüşmelerden sağlanan olumlu gelişmeler, bütün ilerici ve sosyalist ülkelerin kültürel etkinlikleriyle bütünleştirilmelidir. Başka deyişle, şimdiye dek TYS ve benzeri ilerici kuruluşlar öncülüğünde atılan somut adımlar, daha da genelleştirilmeli, bu konudaki istek ve öneriler hayata geçirilmelidir. İnsanlığın geleceği için duyulan kültürel sorumluluk, hiçbir ülke ve kurumu dışarıda bırakmamalıdır.

Katledilmesinin 1. Yıldönümünde

CÖMERT'İ ANIYORUZ

BEDRETTİN CÖMERT

Bedrettin Cömert, bir temmuz sabahı, kafasında sanat tarihi ve estetik üzerine binbir sorunun çekişmekte olduğu bir dönemde faşist katillerce hayattan alındı. Düşünen, duyan insanın, bu anlamda hayatın düşmanı olan faşistler, kanlı terörlerine onu da kurban ettiler.

Cömert, Türkiye'de estetik sorunlarının, sanat tarihinin bütünlük ve bilimsellik içinde

henüz değerlendirilmemiş oluştundan hareketle, tüm çabasını bu alana seferber etmişti. Sanat eleştirisine atıldığı ilk döneminde bile, konularına nesnellüğün kurallarıyla eğiliyordu. Bu nesnellik yönelimi, onda sanat yapıtlarının adeta matematik kesinliğiyle çözümlenebileceği düşüncesini de yaratıyor, ama sanatın insani özünü gözden çıkarmasına yol açmıyordu.

Nitekim, yapısalcı (stürük-türalist) dilbilimsel edebiyat eleştirisinin ilke ve yöntemlerinden de yaralandığı çözümlerinde bile, eserin özünü açıklama, onu tarihsel yerine oturtma amacını atlamıyordu. Onun öz ve biçim arasında tutarlı bir bağlantı kurabilmesinde, Marksizmden büyük ölçüde etkilenmiş olmasının, Marksist estetiğe yabancı kalmamasının rolü büyüktür. Türkiye'de metafizik estetik yöntemlerinin aşılmasını başından beri vurgulamış, bunu başarmak için de estetiği tarihsel gelişim süresi içinde değerlendirmeye çalışmıştır. Estetiğin tarihi bilinmeksizin kendi estetiğimizi yaratamayacağımızın bilincinde olmuştur. Ancak bu «kendi»lik, estetiğin uluslararası

temel sorunlarından ve tarihsel boyutlarından bağımsız bir düzlemde gerçekleşmeyecektir. Tersine, olayların genel determinist diyalektiği üzerinde kurulacaktır. Çünkü «yaşam, ne olayların düzensiz biçimde birbirini izleyişi, ne de karanlıkta bir sendelemedir. Şeylerde bir doğrultu, bir ereklilik vardır. Bu doğrultunun, bu erekliliğin, bu düzenin kesin ve saltık olmadığı doğrudur; tarihsel evrim gerektirdiğinde, her doğrultu, (aynı zamanda) yerini yeni bir doğrultuya, yeni bir erekliliğe bırakacaktır. Kategoriler ve tanımlar yine olanaklı olarak, ama hiç bir zaman evrensellik ve ölmezlik savında bulunamayacaklar.» Estetik değerlere bu sağlıklı yaklaşım, Marksist estetiğin yöntemiyle de kesişmekte ve Bedrettin Cömert'in çabasını, yerinde varılmış sonuçlarla, geçerli ilkelerle donatmaktadır.

Bedrettin Cömert, Marksizmden pek çok temel noktada esinlenmiş olmakla birlikte, kendi yönetimine henüz tam bir Marksist nitelik kazandıramamıştı. Ama geride bıraktığı ürünlerden öğrenilecek şeyler olduğu açıktır.

FİLİSTİNSİZ BARİŞ, FKÖ'SÜZ FİLİSTİN OLMAZ!

FKÖ BUGÜN 115 KADAR DEVLET TARAFINDAN RESMEN TANINMIŞTIR. FKÖ'YÜ TANIYAN DEVLETLERİN SAYISI, İSRAİL'İ TANIYAN DEVLETLERİN İKİ KATI KADARDIR. FKÖ'NÜN BUGÜN 70'İ AŞKIN ÜLKEDE TEMSİLCİLİĞİ BULUNMAKTA, BİRLEŞMİŞ MİLLETLER OTURUMLARINDA GÖZLEMCİ STATÜYLE KATILMAKTADIR.

«Filistin'siz barış, FKÖ'süz Filistin olmaz». Geçtiğimiz Mayıs ayı içerisinde İsviçre'de toplanan Filistin Halkıyla Uluslararası Dayanışma Konferansı'nda Orta-Doğu'da kalıcı, adil bir barışın kurulmasının önkoşulunu, Dünya Barış Konseyi Başkanı Romesh Chandra böyle dile getirmişti.

Filistin halkının tek meşru temsilcisi olan Filistin Kurtuluş Örgütü (FKÖ) 1964'te kuruldu. Filistin halkı 1948 yılında anayurdundan sürgün edildikten sonra değişik politik ve sosyal koşullara sahip ülkelerde yaşamını sürdürmeye çalıştı. FKÖ tarafından yapılan araştırmalar bugün Batı Avrupa'da 60 bin, ABD'de 40 bin Latin Amerika'da 120 bin, Lübnan'da 400 bin, Suriye'de 250 bin, Kuveyt'te 180 bin, Suudi Arabistan'da 50 bin, Umman, Birleşik Arap Emirlikleri, Bahreyn ve Katar'da 80 bin, Ürdün'de 1 milyon 150 bin, İsrail'de 450 bin, Libya'da 15 bin ve dünyanın diğer yerlerinde 20 bin Filistinlinin yaşamakta olduğunu göstermiştir. Diğer bir deyişle Filistin halkı anayurdundan atılmış, dünyanın değişik köşelerinde yaşamaya mahkûm edilmek istenmiştir.

Anayurtlarından sürülmeleriyle birlikte Filistin halkı örgütleyici ve yönlendirici kurumlarından yoksun kaldı. 1948'e kadar Filistin davasını yürüten politik yöneticilik çöktü ve Filistin siyasi partileri eridi. 1950'ler boyuca Filistinliler Filistin'in politik varlığını ve haklarını korumak ve mücadeleyi örgütlemek için çalıştılar. Sonuç olarak Filistinliler ülkelerinin kurtuluşu, kendi kaderlerini tayin ve bağımsız devlet kurma hakkının tanınması için mücadele yolunda örgütlenmenin oluşturulması ve Filistin'in varlığının savunulması kararını aldılar. 28 Mayıs 1964'te Kudüs'te toplanan ilk Filistin Kongresi'ne çeşitli ülkelerdeki Filistin komitelerince seçilen 388 delege katıldı. Filistin Kurtuluş Örgütü bu Kongre'de kuruldu ve tüm Filistinlilerin FKÖ'nün doğal üyesi oldukları kabul edildi.

Filistin Kurtuluş Örgütü 1973'de Cezayir'de, 1974'de Rabat'ta yapılan Arap zirve konferanslarında Filistin Arap halkının tek meşru temsilcisi olarak tanındı. FKÖ'nün en yüksek organı Filistin Ulusal Konseyi'dir. Genel olarak yılda bir kere toplanan bu konsey FKÖ Yürütme Komitesi'ni seçer. Yürütme Komitesi politik, askeri, muhabere, eğitim ve diğer alanlarda görevleri yerine getirir. FKÖ yönetimi altında birleşmiş bulunan büyük kitlesel örgütlenmeler vardır. Filistin Çalışma Örgütü, Filistin Öğrenci Birliği, yazar, gazeteci, doktor, mühendis, köylü birlikleri bunların bir kısmıdır. 1977'de yapılan 13. oturumunda Filistin Ulusal Konseyi Arap ülkelerinde yaşayan tüm Filistinliler için askeri mükellifiyet getirilmiş ve düzensiz Filistin askeri gücünün (gerillalar, Filistin Kurtuluş Ordusu ve halktan militanlar) yeni yapıya kavuşturulması kararı alınmıştır. Sonuç olarak askeri gücü olan birimlerin tümü Filistin Devrimci Ordusu ve Silahlı Kuvvetleri adı altında birleştirilerek Yüksek Askeri Konsey kurulmuştur. Bu askeri Konsey'de Filistin örgütlenmelerinin hepsinden temsilci olması kararlaştırılmıştır. Yeniden düzenlenen silahlı kuvvetlerin komutanlığına FKÖ Yürütme Komitesi başkanı Yaser Arafat getirilmiştir. Böylece askeri çabaların koordine edilmesinden askeri birimler içerisinde birliğe geçilmiştir.

Filistin Kurtuluş Örgütü yalnızca Arap Ülkeleri tarafından değil tüm dünya tarafından tanınmaktadır. BM Genel Kurulu tarafından 1974 Kasım'ında kabul edilen kararla, Filistin halkına anayurduna dönme, bağımsızlık, kendi kaderini tayin, ulusal egemenlik hakkı tanınmış ve Filistinlilerin katılımı olmadan Orta-Doğu sorununa çözüm bulunamayacağı belirtilmiştir. Birleşmiş Milletler Genel Kurulu FKÖ'yü Filistin halkının yasal temsilcisi olarak tanımıştır ve FKÖ gözlemci statüsü ile BM oturumlarında yer almaktadır. Sosyalist ülkelerin, Arap, Afrika ve Asya ülkelerinin ve dünya ilerici güçlerinin destek ve dayanışması ile FKÖ bugün 115 kadar devlet tarafından resmen tanınmış durumdadır. FKÖ'yü tanıyan devletlerin sayısı İsrail'i tanıyan devletlerin iki katı kadardır. FKÖ'nün bugün 70'i aşkın ülkede temsilciliği bulunmaktadır. FKÖ tüm diğer Ülkelerle birlikte ABD ve İsrail'de de ilerici kamuoyu tarafından kabul edilmiştir ve des-

teklennmektedir.

FKÖ bağlantısızlar ve Afrika Birliği Örgütü toplantıları ve faaliyetlerine de katılmaktadır. İslam Ülkeleri konferanslarında da yer alan FKÖ bu devletlerce de tanınmıştır.

Filistin Kurtuluş Örgütü temsilcilerinden Muhammed Al Şaer örgütün rolünü şöyle açıklamaktadır:

«FKÖ, kısaca üç değişik rol oynamaktadır. Ulusal düzeyde, Filistin halkının ulusal haklarına yeniden sahip olma mücadelesini yönlendirmektedir. Araplar arası düzeyde, ilerici temelde Arap birliğini güçlendirmektedir. Filistin sorunu karşısındaki tavır Arap kurtuluş hareketine bağlılığın ölçüldüğü bir mihenk taşı olmuştur. Ve daha geniş bir düzeyde, mücadelemiz global ulusal kurtuluş hareketinin bir parçası olarak uluslararası bir karakter göstermektedir. Unutulmamalıdır ki, Filistin sorununa adil bir çözüm bulunmadan Orta-Doğu'da ve buna bağlı olarak dünyada kalıcı bir barış olamaz.»

FKÖ Filistin halkının haklı mücadelesini mücadelenin değişik biçimlerini birleştirerek yürütürken, Filistinli olduğu söylenen gerillaların zaman zaman düzenledikleri eylemlerden dolayı gericilerin, emperyalistlerin saldırıları ve karşı propagandaları ile karşılaşmaktadır. Son olarak Ankara'da Mısır Büyükelçiliği baskınının ardından ülkemizde ve dünyada gerici basının FKÖ'yü sorumlu tutarak onu bir «cani gerillalar örgütü» olarak kötülemeye çalıştıkları görülmektedir. Maceracı, sabırsız unsurların bu tür girişimlerinin FKÖ'ye ve Filistin halkının davasına yarar değil, zarar getirdiği, yalnızca baskı ve sömürü güçlerine hizmet ettiği görülmüştür. Geçtiğimiz yıllarda Kıbrıs'ta Asya-Afrika ülkeleri Dayanışma toplantısının başılmasıyla ilgili olarak konuşan Yaser Arafat bunu bir kere daha dile getirmişti: «Belirtmek isterim ki, teröristler Filistin hareketini temsil etmemektedirler. Onları gönderenler, Filistinlileri dünyanın gözünde teröristler olarak göstermek için göndermişlerdir... Bu olaylar, Filistin halkına karşı, FKÖ'ye karşı ve tüm Araplara karşı yürütülen geniş kampanyanın bir bölümüdür.»

Filistin halkının şanlı direniş hareketi, Filistin Kurtuluş Örgütü'nün öncülüğünde emperyalizm ve siyonizmin tüm çabalarını boşa çıkarmasını bilerek, dünya sosyalist sistemi başta olmak üzere dünyamızın barış, demokrasi ve özgürlükten yana tüm güçlerin kararlı desteğiyle er va da geç zafere ulaşacaktır.

Birlik

Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Merkez Organı

Sahibi: Türkiye Sosyalist İşçi Partisi adına Ahmet Kaçmaz — Sorumlu Müdür: Ali Aktürk — Yönetim yeri: Parmakkapı Tel Sokak 2/4, Beyoğlu/İST. — Abone bedeli: 6 aylık: 225 TL, 1 Yıllık 450 TL, yurt dışı iki katıdır. Avrupa temsilciliği: Nilgün Doğançay — 6300 Giessen. 1 Postfach: 5322 Federal Almanya — BankaNo: Nilgün Doğançay, Deutsche Bank Konto Nr: 020 - 1640 Giessen - Deutschland — Baskı: ÇAĞDAŞ OFSET — S.B.T.: 23 Temmuz 1979